

SOBOTA 23 STYCZNIA 1999 ROKU

TEL./FAKS (069) 66 07 252

NR 9 ♦ CENA 4,- Kč

WPLYWY DO KASY GMINNEJ
MOGĄ BYĆ NIŻSZE

Ośrodki zieją pustkami

ŁOMNA DOLNA (kor) - Coraz bardziej narzekają na łagodną zimę dolnośląscy radni. Brak śniegu i prawie wiosenna aura sprawia bowiem, że ośrodki wypoczynkowe zieją pustkami. Można się więc spodziewać, że wpływy z działalności ośrodków do kasy gminnej będą w tym roku niższe niż w latach ubiegłych.

"Tę kwestię musimy więc brać pod uwagę, przygotowując budżet na rok bieżący" - mówi starosta Wiktor Sikora. "A czeka nas sporo wydatków, głównie związanych z gazyfikacją osiedli sąsiadujących już z Łomną Górą. Dlatego też będzie się trzeba prawdopodobnie porządnie zastanowić nad tym, na czym można by zoszczędzić. Chociaż może się stać, że sytuacja w ośrodkach w przyszłym roku, a może nawet jeszcze zima, wyraźnie się poprawi. Wówczas można pomyśleć o innych ważnych inwestycjach".

Jak się dowiedzieliśmy, projektem budżetu na rok 1999 zajmie się dolnośląskie przedstawicielstwo gminne w pierwszym tygodniu lutego.

DYREKTORZY SZPITALI CHCĄ WIERZYĆ MINISTROWI Ostateczna decyzja?

REGION (wak) - Dyrektorzy szpitali w Orlowej, Trzyńcu-Na Sośnie, Frydku-Mistku i Nowym Jiczynie odczekali. Na początku tygodnia otrzymali bowiem od ministra zdrowia Iwana Davida kolejny list, w którym minister przeprosza i odwołuje pierwszą decyzję dotyczącą zamknięcia w tych placówkach zdrowia oddziałów ortopedycznych.

W orłowskim szpitalu nadal przeprowadzane będą operacje ortopedyczne. Na oddziale obniżono jednak liczbę łóżek z 64 na 50. Pomimo to, iż wszystkie napisane jest czarno na białym, dyrektor Kazimierz Kawka nie wierzy jeszcze do końca, że decyzja ta nie

ulegnie zmianie. "Wszystko pokaże czas. W kolejnym liście ministra jest bowiem więcej nieścisłości" - twierdzi. "Ivan David proponuje nam po 40 łóżek na oddziałach chorób wewnętrznych i chirurgii, wzrosnąć ma liczba łóżek na oddziale dla osób przewlekle chorych (LDN). Zapomniał jednak minister o jednym - nie mamy gdzie wstawić tych łóżek".

Oddziały ortopedyczne pozostaną nadal w szpitalach w Trzyńcu-Na Sośnie oraz Frydku-Mistku. Pierwszy szpital dysponować będzie 20, drugi - 30 łóżkami. Obaj dyrektorowie wierzą, że to ostateczna decyzja. "Chcemy zawrzeć umowy z ubezpieczalnią na kolejnych pięć lat. Mam nadzieję, że nam się to uda" - mówi Jan Ferenc, dyrektor trzyńskiego placówki, w której przeprowadza się rocznie ponad 550 operacji ortopedycznych.

NAD GÓRNICZYM
UKŁADEM ZBIOROWYM

Jest kompromis

HAWIERZÓW (mro) - Przedstawiciele górniczych związków zawodowych są zadowoleni z kompromisu osiągniętego podczas czwartkowej rundy rozmów z kierownictwem spółki akcyjnej Kopalni Ostrawsko-Karwińskich (OKD) nt. dodatku do układu zbiorowego.

Niezatłuwiona zostaje sprawa wzrostu wynagrodzeń. OKD proponowało 6,9-proc. skalę podwyżek. "Bardzo ważne jest to, że podczas dyskusji kierownictwo OKD definitywnie nie przeciwstawiło się możliwościom większych podwyżek" - powiedział "GL". Zdeněk Stronek, prezes Górniczych Związków Zawodowych na Kopalni "ČSA" (Dąbrowa), negocjator związkowy. "Stanoło na tym, że będą poszukiwane źródła finansowe, które można by było wykorzystać na podniesienie płac. Wobec zajęcia takiej stanowiska dyskusja uspokoiła się i nabrała rzeczowego tonu". Osiągnięto kompromis w sprawie ujednoliconych taryf, wysokości odprowy przy rozwiązaniu umowy o pracę z powodów reorganizacji oraz warunków jej udzielania. Zgodzono się również w sprawie wydatków na cele socjalne.

Kolejna tura rozmów 27 stycznia br.

NA SKAŁCE ZNAJDZIE PRACĘ SZĘŚCIU BEZROBOTNYCH

Roboty ruszą wiosną

MOSTY k. JABLONKOWA (kor) - Na Podbeskidziu liczba bezrobotnych wzrasta z miesiąca na miesiąc, a miejsc pracy raczej nie przybywa. W tej sytuacji dobrą wiadomością jest to, że już wiosną sześć osób z Mostów k. Jabłonkowa jak dotąd bezskutecznie szukających pracy będzie mogło zatrudnić się przy odbudowie zniszczonego przed rokiem przez podar schroniska na Skałce.

"Roboty na Skałce ruszą ponownie wiosną, kiedy tylko zjeźdź śniegi. A będzie pracy sporo - chcielibyśmy bowiem dołożyć już poddażę i pokryć dach, a także zagospodarować pomieszczenia restauracji, z której - jeżeli wszystko pójdzie zgodnie z planem - mogliby turyści korzystać już jesienią" - mówi członek Stowarzyszenia na rzecz Odnowy Skałki, mosteckie starosta Augustyn Martinek. "Są to plany ambitne i jeżeli chcemy je zrealizować, musimy zatrudnić dodatkowe osoby. Członkowie naszego stowarzyszenia pracują bowiem na Skałce w czynie społecznym i właściwie tylko podczas weekendów. Bezrobotni natomiast - w ramach tzw. robót publicznych - mogliby pracować na Skałce codziennie,

a w dodatku nie nas to nie będzie kosztować, wynagrodzenie otrzymywać będą bowiem za pośrednictwem Urzędu Pracy we Frydku-Mistku".

Jak powiedział redaktor A. Martinek, jeżeli nowa koncepcja się sprawdzi, bezrobotni będą mogli liczyć na pracę na Skałce również w przyszłym roku, kiedy to rozpocznie się odbudowa i zagospodarowywanie hotelowej części schroniska.

Całe schronisko - jeżeli nie zabraknie pieniędzy na inwestycję (na razie odbudowa finansowana jest ze zbiorów pieniężnych oraz dotacji przyznanych - przez powiatowe sejmiki starostów w Karwinie i Frydku-Mistku) - miałyby zostać oddane do użytku jesienią 2000 roku.

SEJMIK POLAKÓW Z UDZIAŁEM ZALEDWIE 31 OSÓB

Delegatów mniej

KARWINA (J. R.) - Nie można, niestety, twierdzić, że Sejmiki Polaków poprzestając na Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków cieszą się w naszej polskiej społeczności szczególnym zainteresowaniem. W Karwinie, gdzie mieszka ok. 6000 obywateli narodowości polskiej, gdzie w każdej dzielnicy działa Kółko PZKO, gdzie są inne polskie organizacje, gdzie istnieje dwie polskie szkoły podstawowe, elokowane

klasy Polskiego Gimnazjum i klasy w Technikum Przemysłowym, a także polskie przedszkola, na sejmiku 20 bm. we fryskastku Domu PZKO zebrali się zaledwie 31 osób.

Zebrani zapoznali się z pracą Komitetu Gminnego i Rady Polaków, była dyskusja na różne tematy - m. in. związane z działalnością ZO PZKO, syntezą hotelu "Plast", problemami młodzieży... Mówiono o konieczności przybliżania stanowisk Rady Polaków i PZKO, o ewentualnym nowym modelu organizacyjnym polskiego społeczeństwa...

Wybrano tylko 15 delegatów na Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków. Pełnej liczby - 23 - nie udało się, niestety, spośród uczestników sejmiku wyłonić, gdyż po prostu zabrakło chętnych.

(O sejmiku w Bystrzycy czytaj na str. 2)

POGODA

SOBOTA - Pochmurno, możliwe opady mroznej mżawki, rano i w godzinach przedpołudniowych lokalne mgły i zamglenia. Temperatura w dzień od -2 do 2 st., nocą od -1 do -5 st. C. Wiatr płd. do 4 m na sek.

NIEDZIELA I PONIEDZIELNIK - Bez większych zmian. Temperatura w dzień 0-4 st., nocą od 0 do -4 st. C.

▲ Na przechadzkę do lasu można wybrać się o każdej porze roku, w każdej pogodzie i w każdym wieku. Zwłaszcza wtedy, gdy czujemy się samotni... Albowiem w zgiełku miasta samotność sprawia ból, zaś w leśnej ciszy zdaje się być rzeczą naturalną. Tulej czas spokojnie nie trudno znaleźć nawet w Karwinie - w mieście skądinąd mocno zdewastowanym przez przemysł wydobywczy.

Fot. arch. "GL" - I. ŚLĄMA

NAJLEPIEJ IDĄ DOMY W CENIE DO MILIONA KORON

»Sprzedam działkę budowlaną...«

Tabliczki oferujących mieszkania, działki budowlane, domki letniskowe i domy jednorodzinne znaleźliśmy w każdym większym mieście kilka, a nawet kilkanaście. A że potrzeba posiadania własnego kąta jest jedną z podstawowych potrzeb każdej rodziny, chętnych do nabycia mieszkania spółdzielczego czy też własnego domu, jak na razie, jest pod dostatkiem.

Jak dowiedzieliśmy się w biurze handlu nieruchomościami „Liška”, największą popularnością - jeśli chodzi o Hawierzów - cieszą się małe mieszkania spółdzielcze typu 1+1.

"W naszym mieście takich mieszkań jest raczej niedużo" - mówi pracownica biura - "stad ich cena nie jest o wiele niższa od tej, jaką klient zapłaci za mieszkanie 2+1 czy nawet 3+1. Inaczej jest na przykład w Ostrawie. Tam małych mieszkań jest pod dostatkiem, są więc tańsze".

Różnice w cenach mieszkań spółdzielczych tej samej kategorii są wyraźne, co niewątpliwie jest związane z tym, że coraz więcej mieszkań zostało przez swoich właścicieli odnowionych. Wawiono nową kuchnię, w łazienkach położono płyty i terakotę, w przedpokoju boazerię... Z drugiej

strony istnieją mieszkania wręcz zdemolowane lub takie, w których przez trzydzieści lat nie wymieniono nawet gniazdek.

Zawazę, zanim nadejdzie wiosna, rusza rynek z działkami budowlanymi. Albowiem jak tylko zrobi się cieplej, ludzie chcą się zabrać za budowę. Pod budowę tzw. domów na klucz zazwyczaj wyszukwane są parcele o większej powierzchni, usytuowane w spokojnej okolicy, choć niedaleko miasta. Tym bardziej, że metr kwadratowy na wsi kosztuje o połowę mniej niż w mieście.

Jak utrzymuje jedna z pracowniczek biura handlu nieruchomościami „Caret-

ta” spół. z o.o., właśnie sprzedają działki budowlanych stwarza największą kłopotów.

"Problem jest w tym" - mówi - "że ich podaż znacznie przewyższa popyt, a druga sprawa to brak woli czy nawet niemożności dogadania się co do ceny. Sprzedający bowiem zamiast obniżyć cenę działki do poziomu akceptowalnego przez jej nabywcę, woli się sprzedażi zrzecznąć i znieść przez jakiś czas jeszcze przysługę".

Nieźle natomiast sprzedają się domki jednorodzinne, zwłaszcza starsze, do miliona koron. Przy czym miejscowości najbardziej preferowaną przez klientów z Ostrawy jest Háj ve Slezsku, karwiński zaś wybierają Orlową-Lutyń oraz Clerlicko. (ech)

KOŁO MACIERZY SZKOLNEJ I DYREKCJA POLSKIEGO GIMNAZJUM W CZESKIM CIESZYNIE ZAPRASZAJĄ NA TRADYCYJNY

w piątek 29 stycznia w salach Domu Kultury
TRISIA w Trzyńcu. Początek o godz. 19.00.

BAL SZKOLNY

Dojazd na bal autobusami z dworca autobusowego w Cz. Cieszynie (przystanek 7A) oraz w Jabłonkowie (przystanek 1) o godz. 18.30. Autobusy powrotne o 3.00.

Z PAP-em DOOKOŁA ŚWIATA

Kup pan... dziecko

I wowska gazeta "Ekspres" opublikowała wczoraj materiał o tym, jak jej dziennikarze za 400 dolarów kupili trykietnego chłopca od jego bezdomnych, nie pracujących rodziców.

Dziennikarze dokonali transakcji po tym jak natknęli się na rozklepane na ścieżkach ogłoszenie o następującej treści: "Przekazamy zdrowe dziecko w dobru reos".

Arrestowani po publikacji przez milicję rodzice tłumaczyli swoje postępowanie tym, że nie byli w stanie wyżyć dziecka, dlatego postanowili dla jego dobra przekazać chłopca komuś, kto zapewni mu lepszy byt.

Na Marsa już za 21 lat?

Neurolog kolumbijski Rodolfo Llinas uważa, że pierwszy człowiek dostrze na planecie Marsi między 2020 a 2025 rokiem.

Taką opinię uczony wyraził w Berce podczas wykładu na temat mózgu i kształtowania się świadomości. Llinas współpracował z Amerykańską Agencją Aeronautyki i Przestrzeni Kosmicznej NASA w badaniu wpływu straszenia na system nerwowy astronautów.

Zdaniem kolumbijskiego neurologa, dotarcie na Marsa zajmie dwa lata i będzie wymagało wielkiego wysiłku fizycznego i psychicznego. Uważa on jednak, że musza tam być już ludzie, chociaż trzeba będzie uchronić system nerwowy astronautów przed zmianami, które mogłyby ograniczyć ich zdolności intelektualne.

Llinas dopuszcza możliwość opracowania sztucznej siły czucia, co byłoby jedną z form utrzymywania równowagi przez ludzi odbywających długie podróże w kosmosie. Mówił też o możliwości blokowania pamięci astronautów za pomocą leków w celu lepszego zaspokojenia ich do trudów wyprawy na Marsa.

Mózgowe eksperymenty

Komórki z mózgu myszy przesłane do szpitala klinicznego imię nazywy podjęły tam nową dla nich funkcję i zaczęły wytwarzać czerwone ciała krwi, tak jak pozostałe komórki szpitala.

Eksperyment ten przeprowadził kanadyjsko-włoski zespół z firmy Neurophores Limited. Jeden z członków zespołu, Angelo Vecchio, opisał to doświadczenie w piśmie naukowym wydawnictwa "Science".

Dotychczas panował pogląd, że komórki mają w organizmie swoje określone miejsce i związane z tym stała funkcja. Wyniki eksperymentu, jak twierdzi Vecchio, sugerują jednak, że komórki mogą zmieniać swoje zadanie, jeśli zostaną przeniesione do innego organizmu.

Technika ta może być przydatna na przykład w leczeniu chorób krwi, poprzez wytworzenie w organizmie chorego zdrowych krwinek przez komórki przesłane do zdrowego pacjenta.

Boże myłny...

Raul Salinas, starszy brat byłego prezydenta Meksyku Carlosa Salinas, został w czwartek aresztowany na 50 lat więzienia za zabójstwo.

Sąd w Toluca udowodnił mu udział w zamordowaniu w 1994 roku Jose Francisco Ruizza Massieu, ówczesnego sekretarza generalnego rządzącej Partii Instytucjonalno-Rewolucyjnej (PRI) i kandydata na prezydenta Meksyku.

Salinas został aresztowany w lutym 1995 roku, w trzy miesiące po tym, jak jego brat w niedawno ustąpił ze stanowiska prezydenta. Władze po zatrzymaniu brata Carlos Salinas uciekł za granicę. Obecnie mieszka w Irlandii.

52-letni Raul Salinas jest też oskarżony o handel narkotykami. Postępowanie sądowe w tej sprawie toczy się przeciwko niemu w Meksyku, w Brytanii i Szwajcarii.

Sąd nad Rauliem Salinasem był najgłośniejszym procesem w najnowszej historii Meksyku. Planowano, że wyrok zostanie ogłoszony w piątek. Sąd przypisał jednak wydanie wyroku, by nie zakłócać rozpoczynającej się w tym dniu wizyty papieża Jana Pawła II.

Nie ogrywane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzące z autorskiego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

NAJWIĘKSZY WROGIEM LASU JEST CZŁOWIEK

Świerki do lamusa

REGION (ach) - Obszar lasów państwowych zajmujący powierzchnię w przybliżeniu tysiąc hektarów, a ciągnący się od Karwiny przez Łąki, Kocobędz, Stanisławów aż po rezerwat przyrody "Bałany" w Ropce, stanowi rezerw łobawskiego Libora Dołka.

"Największym kompleksem leśnym w moim obwodzie to las łęcki, będący niegdyś majątkiem hrabiego Larische" - mówi L. Dołka. "Lasów w moim rezerwacie nieco ubywa, niektóre wracają bowiem do swoich pierwotnych właścicieli. Oprócz tego część lasu ma zostać wyjęta z funduszu leśnego z powodu budowy autostrady w Cz. Cieszyńskie, część z racji wykopalisk archeologicznych w Kocobędzu. Natomiast te obszary, na których drzewa zostaną wycięte, do dwu lat muszą być ponownie zalesione. Ja osobicie nie czekam

z wysadzeniem nowych drzew zbyt długo, ponieważ o wiele łatwiej jest zasadzić drzewo, zanim ziemia porośnie trawą. A tak dla orientacji podam jeszcze, że w tym roku przyjdzie mi zalesić ok. 15 hektarów lasów".

Jak się dowiedzieliśmy, na bieżąco czynione są zmiany w strukturze drzewostanu. O ile przed kilkudziesięciami lasy ze względu na przemysł preferowano świerki, o tyle obecnie wypierane są one przez jodły, sosny, a zwłaszcza przez drzewa liściaste, takie jak dąb, buk, jasek i leszczyna. Egzystencji świerków w naszych lasach zagraża bowiem w dużym stopniu "pilnik" oraz kornik, który lubi ciepło, zatem w lasach niżej położonych dobrze mu się wiedzie.

Jednak nie tylko szkodniki spędzają leśniczym sen z powiek. Największą bolączką są bowiem szkody poczynione przez ludzi, czy to już w postaci dzikich wysypisk śmieci, kradzieży drzewa czy nagminnego nieprzesadzania zakazu wjazdu.

"Jedli zaś chodzi o zwierzęta, to zamieszkuje nasze lasy przede wszystkim sarny, jelenie, zające, sporo jest oczywiście lisów, natomiast coraz mniej bażantów. W moim rezerwacie znajdują schronienie również boboluchy, które mają dwa swoje stałe miejsca: jedno na 'Pile' w Podborzu, drugie nieopodal byłej 'Bałantyny'" - dodał L. Dołka.

Sejmikowy terminarz

Sejmik Polaków w Ononiku odbędzie się w najbliższą niedzielę, 24 stycznia o godz. 17.00 w świetlicy MK PZKO, bezpośrednio po zebraniu powołańczo-wyborczym Kola. (r)

Kongres od kuchni

BYSTRZYCA (h) - Delegację miejscowej społeczności polskiej na marcowe Zgromadzenie Ogólne Kongresu Polaków tworzą Stanisław Bielec, Marek Byrtas, Zbigniew Olizar, Aleksander Wicherek i Roman Wróbel; miejsce zerzerowego przypada Stanisławowi Cymorkowi.

W sejmikowych rozmowach rodzinnych, jakie miały miejsce od niedzieli bezpośrednio po ok. dwie godziny trwającym walnym zebraniu MK PZKO, wzięli udział... 24 osoby, które wybrały ze swojego grona również pełnomocnika gminnego i jego zastępcę - zostali nim odpowiednio A. Wicherek i St. Bielec.

Na pytania z zakresu programu i działalności Kongresu Polaków i jego organów, aktualnego statusu i ewentualnych zmian statutowych odpowiadał sędziak "od kuchni" wiceprezes Rady

▲ Sala zaołaziarskiego malarstwa, którą w ramach Galerii Malarstwa Polskiego otwarto w połowie listopada ub.r. w orestaurowanym zamku w Bielsku-Białym. Wzburza uwagę zwiedzających i świadczą o żywym zainteresowaniu twórczością naszego regionu. Poniżej: podobne ekspozycje u nas, na Zaołziu, warto więc wybrać się na północ i obejrzeć obrazy przede wszystkim naszych nieistotów. Na zdjęciu fragment wystawy z obrazami Władysława Pasza, Alicji Bartulowicz, Bogumila Swobody i grafika Tadeusza Bergera. Fot. WŁADYSŁAW OWCZAREK

PERSPEKTYWY WSPÓŁPRACY PIOTROWIC I GODOWA

Graniczne problemy

PIOTROWICE (mro) - O kontynuacji dotychczasowej owocnej współpracy transgranicznej dyskutowali 13 stycznia br. radni z Piotrowic koło Karwiny oraz z polskiego Godowa. Obradom przewodniczyli starostwo w Piotrowicach i Ludwik Plechaczek z Godowa.

Jak poinformował "GL" Piotr Trojek, oprócz problemów wspólnot obu gmin, jak stagnacja przedsiębiorczości i wzrost bezrobocia, uczestnicy dyskusji skoncentrowali się na sprawie przebiegu granicznego Zawada-Godkowie. Przeglądając, póki co służące małym ruchom granicznemu, ma być zaszerogowane do kołowych przebiegów granicznych dla aut o tonażu do 3,5 t. Strona polska

wybudowała już jego kompletną infrastrukturę wartości 45 mln koron. Polacy są przygotowani do uruchomienia przebiegu kołowego na wiosnę br.

Włączeniu Zawada-Godkowie do systemu wielkich czesko-polskich przebiegów granicznych leży w drodze brak 500 metrów dojazdu z czeskiej strony autostrady do centrum Piotrowic. Choć wódcze gminne też sprawę forsuja od dłuższego czasu (np. na forum Związku Gmin Powiatu Karwina, w rozmowach z przedstawicielami ministerstwa transportu i łączności RC czy ostrawskiej Dystryktu Dróg i Autostrad, które zobowiązała się do realizacji tej inwestycji w roku bieżącym), to ostateczne informacje na jej temat nie były uspokajające. Planowany jest "podjęcie co najmniej jednego roku".

Drugą polską bolączką jest Piotrowice. Meandry jej koryta zniszczone przez powodź sprzed półtora roku nadal nie są całkowicie oczyszczone. Doraźnie Odry s.a., które odpowiada za utrzymanie rzeki, nie wywiązuje się ze swoich obowiązków.

Starania Urzędu Gminnego Piotrowic wspierano przez Urząd Powiatowy w Karwinie i program PHARE, który koncentruje się na naprawach kłopotliwych przebiegów, czy też usuwaniu szkód w sieci drogowej. Są jednak i tak twierdzą starostę Piotr Trojek - niewystarczającym. "Ingerencja" "Dorzeża Odry" jest nieodmowna, a osoby kompetentne w czasie mowa to sobie uświadomić" - dodaje.

W 1999 roku zapowiada się szereg akcji sportowych. Planowane są ćwiczenia strażaków obu gmin, jak i wspólne prace szkół podstawowych. Dodając iż piątka najlepszych uczniów piotrowickiej szkoły zostanie przez godowian zaproszona we wrześniu na tygodniowy pobyt w Polsce.

Z LISTÓW DO REDAKCJI

Przemile zaskoczenie

Topniejąca grupa uczestników przedstawień Sceny Polskiej doczekała się zaskakującego przedstawienia "Edith i Marlene". Ten nader trafny wybór musiał się podobać nie tylko tym, którzy swoją nieprzerwaną obecnością podtrzymują działalność SP, ale i tym, których kierownictwo naszej sceny pragnie pozyskać do wykupienia abonamentu. "Edith i Marlene" towarzyszą serdeczne brawa przy otwartych kurtynach, a co dopiero po zakończeniu spektaklu! Widownia bije brawa z niespytykalaną wytworliwością. Jest białe Edith. To była sztuka! Czegoż takiego dawno nie widzieliśmy! Na takie przedstawienie chodziliśmy już częściej!

Od siebie, jako laika dodam, że oryginalny fragment piosenki Edith z jej charakterystycznym "r" dodający sztuce swobodę splendoru. W każdym razie, wielkie brawa!

GUSTAW FOLWARCZYŃSKI
Sucha Średnia

CO Z NIEWYKORZYSTANYMI LEKAMI?

Śmietnik - nie, pojemnik - tak

HAWIERZÓW (wak) - Praterminowane leki często trafiają do śmietnika, przy których często bawia się dzieci. Kolorowe opakowania i kapsułki w kształcie cukierka mogą przyciągnąć ich uwagę i doprowadzić do tragedii. Ponadto leki na wysypiakach śmieci są zagrożeniem dla środowiska naturalnego.

Od kilku lat przedterminowane leki można zbierać i likwidować w bezpieczny sposób. W niemalże wszystkich aptekach znajdują się specjalne pojemniki, do których można wrzucać przedterminowane leki.

"Ludzie przyzwyczaili się do tego systemu. Czasem zdarza się, że żal im wyrzucić niewykorzystane leki, a pytają, czy nie można by je dać in-

mu pacjentowi, przecież tyle kosztowały! Niestety. Jeżeli opakowania już otwarte i brakuje w nim chociażby jednej pigułki, nie możemy leków ponownie sprzedać" - dowiedzieliśmy się w hawierzowskiej aptece. "Na rynku".

Pojemniki opróżniane są raz w miesiącu przez pracowników firmy "Depo", a koszty zbioru i utylizacji pokrywa Urząd Miasta.

W CZESKOCIESZYŃSKIM KLUBIE PROPOZYCJI:

CZ. CIESZYŃ (kor) - "Energia magnetyczna jest podstawową energią, od której zależy życie organizmu" - to zdanie laureata Nagrody Nobla w dziedzinie fizyki Wernera Heisenberga będzie myśla przewodnią kolejnego spotkania czesko-cieszyńskiego Klubu Propozycji, którego gościem będzie tym razem dr. Stanisław Kuch z Warszawy.

W uroczystość, którą otrzymaliśmy od głównych organizatorów spotkania p.n. "Lecznictwa siła pola magnetycznego", Władysława Krystiana i Marka Siderka, można m.in. przeczytać: "Pole magnetyczne może zarówno wspierać funkcje samoregulu-

ję ustroju (ale musi być odpowiedniego charakteru i w odpowiedniej dawce), jak i wystąpić w roli negatywnego stro-

Gość z Warszawy

sora ('móg' magnetyczny czy elektryczny). Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzenia można było przypuszczać, że pole magnetyczne wywołuje skuteczne, ale o odpowiednich parametrach i celowo użycie może przynieść ko-

rzyści terapeutyczne. W tym właśnie kierunku podążają prace badawcze, naukowo-lekarskie, które później inżynierowie w pełni swoją wiedzę techniczną przy konstruowaniu urządzeń. (...) Połączenie wiedzy naukowej z dzisiejszą techniką stworzyło zupełnie nowe perspektywy przed leczeniem z użyciem pola magnetycznego".

O leczniczej sile pola magnetycznego i najnowszych odkryciach w tej dziedzinie będzie można porozmawiać z dr. Kuchem w czwartek 28 stycznia w Klubie PZKO przy ul. Bożka. Spotkanie w Klubie Propozycji rozpocznie się o godz. 17.00.

TYLKO MUZYCZNIE UTALENTOWANI LUDZIE MOGĄ OCENIAĆ ŚPIEW PTAKÓW

CZEMPIONI W KLATKACH

Na 63. międzynarodowe mistrzostwa Republiki Czeskiej w śpiewie kanarków zjechało w ub. tygodniu do Trzyczka 46 wystawców - zawodników. Wśród nich była krajowa czołówka, która zarabiała na tym sporcie, ale także pasjonaci, dla których hodowla kanarków jest sposobem na życie. Wśród reprezentantów zagranicznych - goście z Polski i ze Słowacji.

Tytuł Mistrza Republiki zdobył po raz szesnasty z kolei 64-letni Rudolf Scholz z Orłowej-Lutni. Tegoroczny zwycięzca, który przed kilkunastu laty w Rotterdamie zdał egzamin uprawniający go również do sędziowania, uczestniczył w konkursach od 1957 roku. W tym czasie kanarki z jego hodowli „wyłapywały” mu ponad 300 medali i pucharów. Do najcenniejszych pan Rudolf zalicza 1. miejsce na MS w Ołomuńcu (1980 r.), 2. miejsce na MS w Holandii (1979) i Belgii (1983) oraz Srebrny Wędrowny Puchar (można go zdobyć na własność dopiero wtedy, kiedy staje się trzy razy pod rząd Mistrzem Republiki), pochodzący z 1936 roku.

„Człowiek już od dziecka ma jakieś zainteresowania. Jeśli lubi ptaki, słucha ich śpiewu, to na pewno będzie chciał je hodować” - tłumaczy pan Rudolf. „Też się zamieszkała są chyba rodzinie. Pierwszą parę kanarków otrzymałem od ojca, kiedy miałem dziesięć lat. Już wtedy wiedziałem, że to hobby na całe życie”.

W tym momencie do rozmowy włączyła się żona pana Rudolfa, Milada. „Kiedy przed 43 laty przyjechałam - w roli narzeczonej - po raz pierwszy z wizytą do rodziców męża, przyszła teściowa ostrzegła mnie przed jego pasją. Mówiła: „Wychodząc za męża za Rudolfa musisz zdawać sobie sprawę z tego, że razem z nim bierziesz na siebie nieładną robotę. Hodowla kanarków wymaga bowiem wiele czasu, poświęcenia, wyjazdów i... pieniędzy. Zakochałam się machnął wiesz ręką”.

Ostrzeżenia były na miejscu, nie przewidziała jednak teściowa, że również synową oczaruje piękny śpiew

▲ Pan Rudolf Scholz wśród swoich piórzastych przyjaciół.

Fot. arch. rodzinne

ptaków, i tak samo jak jej syn również ona będzie uczestniczyć i zdobywać laury w zawodach (trzy razy zdobyła Puchar Mistrzyni RC, wystawiając swoją kolekcję kanarków, a na MS w Splitcie, w b. Jugosławii - 3. miejsce). Mało tego, hobby syna stanie się także pasją jej dwóch wnuków - Mirosława i Rudolfa.

Pan Rudolf hoduje ok. 150 kanarków w specjalnie ogrzewanym pomieszczeniu. Codziennie rano emerytowany pracownik Kopalni „Dąbrowa” kamni ptaćwo i dwa razy w tygodniu czyści klatki. Spędza z nimi prawie cały dzień, bez przerwy przynosząc im coś innego do jedzenia, wymieniając im wodę, czy choćby słuchając jak śpiewają. „Nawet wtedy, gdy chodzę do pracy, opiekowałem się ptakami. Wstałem o godzinę wcześniej, aby nakarmić swoich skrzydlatych przyjaciół. Kiedy wracałem zmęczony, to ptaki swoimi trzaskami umilały mi życie. Ten

śpiew do dziś uspokaja moje nerwy” - wspomina.

Wystawa jest dla hodowców niezwykle ważnym wydarzeniem, ponieważ zarówno umiejętności ptaków, jak i wszystkie starania ich właścicieli zostają wówczas zweryfikowane i ocenione. Przygotowują się do nich już od okresu legowego, czyli mniej więcej w lutym. Pół roku później oddzielają od samczyków samiczki, przekazując je im w nauce śpiewu (tylko pięć męska obdarowana została przez naturę zdolnością wydobycia z siebie pięknych melodii). Do fruwaliki wpuszczają natomiast 2-3 starsze samce, które mają pełnić rolę nauczycieli. Spośród młodych wybiera się później te, które mają najczystszy głos i tworzy się z nich kolekcję.

„Do kolekcji dobieramy także ciche kanarki, które śpiewają identycznie czystymi i niskimi tonami - turkot, bas, dzwonek i flet. Każdy kanarek może zyskać za swoje umiejętności głosowe,

bo tylko one są oceniane przez ekspertów, od 0 do 90 punktów. Jeśli ma 87, to jest już bardzo dobry” - wyjaśnia pan Rudolf.

„Pisk około dwustu ptaków w sali konkursowej dla nas może być wrzaskiem, ale nie dla sędziów, którzy wchodzą się w trele i basy kanarków. Okazuje się, że nie każdy może oceniać piski śpiew. Barwa ich głosów może mieścić się w całej oktawie i tylko muzycznie utalentowani mogą przysłuchiwać pierzastych kandydatów do nagrody. Kategorie, rzędy, punktacja - cała zabawa jest bardzo skomplikowana” - mówi pan Scholz. „Może się też zdarzyć, że ptaki z jakiegoś powodu się zdenerwują i nawet dziobów nie otworzą. Ich hodowca zostaje zdyskwalifikowany”.

Aby ptaszek mógł startować w konkursie, trzeba się sporo napracować i naczynać, a na koniec zapłacić za karmę i za podróże. Ten, kto nie wyjeżdża za granicę, nie ma szans na laury. Ho-

dowla to wyjechać szkoła jazdy zachęcająca o genetykę. Wraz z panem Rudolfem przeglądaliśmy księgę, w których dokładnie można odczytać cały rodowód poszczególnych ptaszków. Kupujący nie tylko może się z nim zapoznać, ale również otrzymuje - tak samo jak w przypadku innych rasowych zwierząt - legitymację rodowodu kanarka.

Hodowcy ptaków z grubszą dziłką się na dwie grupy. Jedni ustawiają klatki w ciemnych mieszkaniach, inni starają się prowadzić profesjonalną hodowlę. Dlatego nie tylko emeryci, ale również młodzi ludzie zajmują się ptakami. Dobry okaz kosztuje średnio kilkadziesiąt koron.

Zdaniem pana Rudolfa na ptakach śpiewających zarabiają tylko niefelci. W kraju jest tylko kilku hodowców, którzy nie dokładają do interesu. „Najlepiej ptaków nikt nie sprzedaje” - tłumaczy Scholz. „Czempioni potrzebni są do pomnażania dorobku”.

Wielu jeszcze ciekawych rzeczy dowiedziałam się o hodowli, i w ogóle o kanarkach, od państwa Scholzów, m.in. o tym, że w latach dwudziestych niemalże wszyscy górnicy hodowali te ptaki. W specjalnych klatkach zabierali je z sobą na szybie i ustawiali w widocznym miejscu. Kiedy kanarek siedział spokojnie na drążku, pracowali, kiedy z niego spadł, górnicy szybko uciekali „za ścianą”, był to bowiem znak, że w tym miejscu ułatnia się metan. Karmę dla ptaków robi się z kilku składników, m.in. rzepaku, owsa, prosa, nasion afrykańskich, siemienia konopnego i maku. Te muszą być bardzo dokładnie zmieszane, gdyż każdy składnik wpływa na coś innego; owies np. „pozwiera” śpiew, siemię konopne go „łami”, zaś większa ilość maku usypia ptaszka. Kanarki też chorują. Widać to przede wszystkim na upierzeniu. Wtedy podaje im się specjalne herbatki ziołowe.

Dzieli się pan Rudolf swoimi doświadczeniami z innymi hodowcami oraz młodzieżą i emerytami, którzy zapraszają go na prelekcje. O swoim hobby i sukcesach mówi z entuzjazmem. Zakończył, iż a roku na rok w naszym kraju ubywa hodowców tych pięknych ptaków. Jarmark kilka lat temu było ich 15 tys., teraz pozostało ok. 3 tysięcy. „Młodzi ludzie wolą dyskotek i komputery” - mówi ze smutkiem.

WANDA KUŁA

NAJWAŻNIEJSZE TO POKONAĆ LĘK Z WODY

Zastanawiając się, jaki sport wybrać dla naszej pociechy, zazwyczaj bierzemy pod uwagę kilka aspektów. Kosztowność wyposażenia, sezonowość danego sportu oraz, co najważniejsze, jego wpływ na rozwój ruchowy dziecka. Jedną z dyscyplin niewymagających żadnego specjalnego rynsztunku, a możliwych do uprawiania w ciągu całego roku, jest właśnie pływanie.

„Pływanie i w ogóle wazekli ruch w wodzie prowadzi do wzmocnienia w zasadzie wszystkich mięśni, a zwłaszcza mięśni brzucha oraz pleców, co zapobiega różnego rodzaju skrzywieniom kręgosłupa” - mówi kierowniczka hawierzowskiej Szkoły Pływania „Delfin”. Lucie Pawlicowej.

„Przebywanie w wodzie już od pierwszych miesięcy życia - prowadzi my bowiem lekcje dla rodziców z dziećmi od 6. tygodnia - sprawia, że dziecko staje się bardziej zahartowane, lepiej rozwija się pod względem ruchowym, mniej choruje. Korzyści są widoczne również na polu emocjonalnym. Matka, przychodząc z niemowlęciem na basen, musi przez cały czas niepodzielnie podziwiać mu swoją uwagę, co w rezultacie prowadzi do pogłębienia więzi matka-dziecko. Poza tym kobiety na urlopie wychowawczym, spędzając większość czasu w towarzystwie swego potomka, traktują przyjęcie tutaj jako pewnego rodzaju urozmaicenie skądinąd podobnych do siebie dni”.

Lekcje pływania rodziców z dziećmi, czy to już z tymi do lat 3, czy z nieco starszymi (do lat 6) mają charakter indywidualnych ćwiczeń i zabaw w wodzie. „My natomiast staramy się im nadać odpowiedni kierunek. Proponujemy, czego dziecko na danym etapie rozwoju mogłoby się jeszcze nauczyć, a czego raczej nie powinno robić”.

Na wspaniałych zabawach oparte są również kursy dla przedszkolaków oraz

- co jest w tym roku nowością - dla pierwszoklasistów.

„Druha hawierzowska pływalnia prowadzi dotowane przez Urząd Szkolny kursy dla uczniów począwszy od drugiej klasy. My staramy się więc wypełnić ową lukę i w ten sposób zapewnić pewną ciągłość w nauce pływania”.

ważne, żeby nauczyciel poznał psychikę dziecka, zyskał jego zaufanie i dzięki temu pomógł mu pokonać lęk z wody.

„Znaczącą rolę odgrywa tutaj również to, jak układają się nasze stosunki z rodzicami. Staramy się więc przekonać ich o tym, że lekcje pływania pro-

Śladami delfinów

Zdaniem L. Pawlicowej w trakcie trwania 12-lekcyjnego kursu przedszkolaki są w stanie opanować podstawy pływania. Jest to jednak uprawa bardzo indywidualna. Indywidualnego podejścia wymaga też więc samo prowadzenie zajęć w wodzie. Dlatego jest

wadzone są z korzyścią dla dziecka. Dlatego też ostatnia lekcja kursu jest lekcją pokazową i adresujemy ją do rodziców. Oni czasami się dziwią, że ich dziecko tyle godzin spędziło już w basenie, a jeszcze nie umie pływać... Wiedzą ja mówię: Ale proszę popatrzeć,

przecież ono się uśmiecha, widać, że w wodzie jest mu dobrze, a na początku wchodziło do niej z przestraszeniem. To chyba też jest postęp” - zastanawia się L. Pawlicowa.

Z kursów hawierzowskiej szkoły pływania korzystają m.in. okoliczne polskie przedszkola, a współpracę z nimi jej kierowniczka ocenia jak najbardziej pozytywnie.

„Czasami nie jestem pewna, czy w tym basenie, jaki panuje na pływalni, dzieci mniej słyszą i rozumieją. Ale w końcu dogadujemy się. Widzę również zainteresowanie ze strony ich rodziców. W jednym roku np. z dziesięciu dzieci z polskiego przedszkola przy ul. Śelaskiej aż czworo zostało zgłoszonych na kurs doskonalenia pływania. To jest prawie połowa, podczas gdy z innych, nawet dwukrotnie większych przedszkoli, chętnych znaleźć się dwójka...”

Pomimo że warunki panujące na basenie stworzone z myślą o najmłod-

szych - ciepła i płytka woda, mnóstwo kolorowych zabawek i akcesoriów do pływania - kilka godzin w tygodniu zarezerwowano także dla dorosłych. Chodzi mianowicie o pływanie dla ciężarnych, gdzie kobiety spodziewające się dziecka m.in. uczą się potrzebnego podczas porodu prawidłowego oddychania, oraz pływanie rehabilitacyjne.

„Czasami zgłaszają się do nas doświadczeni, którzy z różnych przyczyn jeszcze nie nauczyli się pływać, a chcieliby opanować tę umiejętność. Na razie nie prowadzimy jednak tego typu kursów, chociaż nosimy się z takim zamiarem. Kiedy już mowa o przyszłości” - dodaje L. Pawlicowa - „planujemy na naszej pływalni prowadzenie zajęć przy muzyce. W zależności od kategorii wiekowych będzie to muzyka dziecięca lub relaksacyjna”.

BEATA SCHÖNWALD

Zdjęcia z archiwum szkoły

■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■ GŁOSIK ■

BAJKA O MROZIKU NA LODZIE, CZYLI

Wiadomości o naszym konkursie błyskawicznym

Przed tygodniem ogłosiliśmy konkurs z okazji Dnia Babci i Dnia Dziadka obiecując, że szczególnie o nagrodach opublikujemy dodatkowo.

Drż więc informujemy - nagrody w konkursie funduje spółka GEM*ART Production przy współudziale redakcji „Głosu Ludu” i Wydawnictwa „Olsza”.

Będą to bilety na rewii na lodzie, która odbędzie się w niedzielę 7 lutego o godz. 15.00 na stadionie zimowym w Karwinie.

Pięć wylosowanych uczestników otrzyma po 2 bilety na rewii - dla siebie i Babci lub Dziadka, a szóstą nagrodą jest koszulka z czapką sportową z em-

blematami przedstawienia rewiowego, siódma i ósma - kaseta magnetofonowa z nagraniem muzyki do „Mrozika” i karty do gry w „Kwartety”.

Jak wiadomo, w grze udział wzięli wszyscy ci, których odpowiedzi na pytania konkursowe doręcznie zostały do redakcji najpóźniej w środę 27 stycznia br. Narzeka zwycięzców konkursu podamy za tydzień, ale jeszcze wcześniej, zaraz po poniedziałkowym losowaniu, wyślemy im pocztą do domu wiadomość wraz z biletem, by mogli odpowiednio wcześniej przygotować się do wyjazdu. Dla pewności powtórzmy jeszcze raz pytania konkursowe:

Na które dni stycznia przypada

Dzień Babci i Dzień Dziadka? Możesz także dopisać, jakie w tych dniach kładąs im tyczenia lub za co szczególnie ich kochasz.

Wiemy, że termin nagli, ale być może pocztą będzie tym razem tak szybka, że jeżeliś rano popędziłaś z listem, doręczy go w poniedziałek po południu. Celowo nie sdradziłammy daty dni, o które pytamy, ale i my ściszmy Babciom, Babuniom, Babuleškom i Stareškom oraz Dziadkom, Dziadziškom i Staryškom naszym miłych czytelników zdrowia, szczęšćia, pociechy a wazczaj i nieustajajcej pogody ducha.

Głosik i jego koleśki

☆ GŁOSIKOWA KORESPONDENCIA ☆ GŁOSIKOWA KORESPONDENCIA ☆

Na obchody Dnia Babci i Dziadka zaprosili nas uczniowie i grono pedagogiczne PSP w Karwinie-Nowym Mieście. Uroczystość odbędzie się 28 stycznia br., chętnie na niej będą widziani także rodzice, znajomi i przyjaciele szkoły. A oto wierszyk, jaki widnieje na zaproszeniu:

**Najukochańsza Babciu,
Najdroższy Dziadku!**

Ze wszystkich kwiatów świata choć zerwa...słońce
i dać je potem Babci,
złociście i gorące.
Słoneczko jest daleko,
ale nie martw się, Dziadku,
narysuję drugie...
A teraz Was wyciągam, jak mogę najgoręcej,
bo tak Was kochałam bardzo, że już nie można więcej!

* * *

Zimowe wierszyki z Nydru nadeszły naprawdę już w grudniu, ale dopiero teraz znalazły się dla nich miejsce w „Głosiku”. Chyba to nie wszędzie, bo do końca kalendarzowej simy jeszcze daleko. W czasie, kiedy to piasek, za oknami świeci naprawdę słońce i śniegu nie ma ani na lekarstwo, lecz może te wierszyki przywołają z powrotem prawdziwą zimę, co pozwoli pobaszać wam do woli podczas „zimowych” wakacji na sankach i nartach.

Literka

Zima

Pada śnieg! Jaka radość
sanki ze stychu znieć
i pod górki,
razem z Jurkiem
zjechać o sto sześć!

Jak cudownie! Zima biała
zawsze radość wielką dała,
no bo święta i wakacje,
śnieg, choinka, gratulacje...

A więc wiaty, biała zima
i pozostaj z nami trochę.
Śniegu sypnij,
gwiazdka błysnij,
ludziom pokój nieś!

Jan Raszka, PSP Nydek, kl. 4

Bałwanek

Jedna duża kula śniegowa,
druga mniejsza, trzecia głowa
i obok sanki
stoi bałwanek.

Oczy to dwa węgielki,
nosek z marchewki,
buzia z gałazki
W ręce trzyma miotłeczek,
na głowie ma czapkę.

Może to bałwanekowy tata,
może bałwanekowa mama,
lub bałwanekowa pociecha?
W zimie to dla dzieci wielka uciecha!

Lidia Szymczek, PSP Nydek, kl. 3

Choinka

Dzisiaj w naszym domu
zamieszkała Pani Choinka,
pięknie wystrojona
kolorowymi bombkami.

Jest ozdoba naszego pokoju,
ładnie wygląda w naszym domu.

Renia Pastówka, PSP Nydek, kl. 3

☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆ GŁOSIK I LUDMIŁA ☆

Chodź, Ludmiło, poćwiczmy tyżwiarstwo figurowe. Aul! Aul Głosiku, przewróć mi!

Podnieś tę nogę wyżej i wyprostuj, Głosiku!
Nasze ruchy muszą być takie same!

No tak... Ale nareście oboje
wykonujemy tę samą figurę...

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu”, P.O.Box 29, NovináPaká 3, 700 29 Ostrava 1.

UWAGA! Piszcie do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

LEKTURA Z PRZYMURZENIEM OKA

(53)

Z. OLECH

Graj, Cyganie...

czyli

Dziewczyna znad Olzy

Vera cofnęła rękę, nie dotknęła dzwonka. Piękna postać młodej kobiety zachwiała się na tarasie. Obydwoma rękami chwyciła się oparcia krzesła, aby nie upaść. Słowa wypowiedziane przez zębrackich brzmiały tak tajemniczo, że Vera mimo woli rozejrzała się dokoła, lekając się, że ta stara wie jeszcze coś więcej, czego nikt na świecie nie powinien wiedzieć. Zuzi! Czyż to nie ta kobieta, która na przewodzie sądowym zeznawała przeciwko Joannie? Czyż to nie ona była śmie-kiem, dzięki któremu sędziowie ogłosili wyrok śmierci?

- Prawdopodobnie przysięgasz teraz po nagrodę za fałszywe zeznanie - pomyślała Vera. - Ale jakim prawem zwrociłaś się właśnie do mnie? Skąd taka wiedza może wiedzieć, że właśnie jej, księżnej, zależało na tym, aby Joanna stracona została na szubienicy?

Widząc, że Zuzi usiłuje wejść po schodach, zawołała ostrym, nieprzyjemnym głosem:

- Pozostań tam, gdzie jesteś! Precz stąd, powiadam! Wstrętny mi jest twój widok. Czego właściwie chcesz i dlaczego mówisz mi o mojej dawnej pokójowej, która już przecież nie żyje?

Stara Zuzi zachwiała się, zapytała, nie przerażona słowami księżnej:

- Mój widok wzbudza wstręt, piękna księżno? - zawołała, śmiejąc się głosem. - Tak, przysięgam, że nie wyglądam zbyt powabnie. Ziemia jest okragła i obraca się. Kiedyś ja i byłam młoda i piękna i chodziłam w jedwabnych sukniach. Kiedyś ja i nożyłam polską sukienkę i mieszkałam w takim samym wspaniałym domu. Ale to już było bardzo dawno temu! Później zrobiła się ze mnie stara Zuzi, pogardzana przez wszystkich zębrackich, kryjąca się przed ludźmi w ciemnym lesie. Hi, hi, stało się to dlatego, że ziemia się obraca. Kto wie, piękna księżno, co się jeszcze z panią w życiu stanie? Nie zawsze świeci jasne i złote słońce, a los ludzi zapisany jest na murgających gwiazdach.

Vera uczyła w piwnicach zimne ostrze stali, dumnie jednak wyprostowała się i rzekła:

- Mam wrażenie, że mówisz w gorączce! Jeżeli nie chcesz być wypędzoną z mojej służby, albo pójść do więzienia za kradzież kłamy, to najpóźniej zobacz, jeżeli się natychmiast stąd oddalasz. Prosiłam mnie o jalmużnę. Masz tutaj srebrną monetę i łup sobie chleba, ale żebyś mi się więcej na oczy nie pokazywała. - Szybkim ruchem wyjęła z jedwabnej sakiewki srebrną monetę i podała ją przez balustradę Zuzi, która jednak nie wyciągnęła po pieniądze ręki.

- Srebrno? - zakrzyczała zębracka. - Nie, piękna księżno, ja nie po to tu przyszedłam, żeby wziąć taki zębracki datek. Złota żądam od ciebie, wiele złotych! Już nie mam ochoty długiej mieszkać w swojej chacie. W głębi lasu, tam gdzie znajduje się piękna polana, wznosi się masy zamczek, który jest twoją własnością, księżno. Zamczek ten otrzymałam w podarunku od ojca, gdy byłam jeszcze dzieckiem. Właśnie ten zamczek podoba mi się i muszę go mieć.

Teraz jest Vera mi na obwie się wapiła, że ma do czynienia z obłąkaną! Uczyniła niedowzruszny ruch w stronę oszklonych drzwi. W tej samej chwili jednak stara Zuzi wbiegła szybko po schodach i zastąpiła jej drogę.

- Stój, zostań! - wybuchnęła z wielkocielą. - Jeszcze nie zalarwiliśmy ze sobą wszystkich spraw. Jeżeli dokładnie mnie nie rozumiesz, to ci wytłumaczę wyraźnie. Myślałaś, że piękna księżno, jeżeli sądziła, że jestem obłąkaną! To, czego od ciebie żądam, jest niczym w porównaniu z przyszłą, jaką ci mogę wysłać. Radzę ci, przyjaźń moje warunki, bo inaczej będziesz zgubiona.

- Szalona, coś sobie wymyśliła! Z drogi! Czy zapominasz, że jestem księżną, córką twojego władcy!

- Księżno? - zaskamlała się stara Zuzi. - Tak, jesteś księżną, ale tylko tak długo, dopóki mnie się podoba. Twój ojciec jest przyzwyczajony człowiekiem, gdy się dowiemy jednak o wszystkie, co wiem, nie będzie cię uważał już za swoją córkę. Vera obydwoma dłońmi ściskała pulsującą skronie.

- Księżno, córkę władcy! - łamała się stara wiedźma. - Ha, ha, to będzie dopiero przedstawienie, jak księżka Kwawery Lariz wygna córkę i odwróci się do niej plecami. To wszystko może sprawić stara Zuzi, pogardzana, wstrętna zębracka. Hi, hi, hi, stara Zuzi ma możność umarłych podnosić z grobu. Stara Zuzi ma możność udowodnić, że piękna księżna Vera chciała zamordować swą własną siostrę!

Wiedźma pochyliła się teraz nad piękną, czarnowłosą kobietą, wspartą na poręczach krzesła z twardą śmiertelną bladej z przerażenia.

- Czyś mnie zrozumiała, księżno? - szepnęła zębracka poufalskim głosem. - Czy teraz rozumiesz dlaczego żądam od ciebie tego zamku i stu tysięcy w złocie? Czy wiesz teraz, że musisz spełnić moje życzenie, zanim jeszcze jutro słońce wzejdzie? Powiem ci jeszcze coś więcej, abyś uświadomiła sobie, że jesteś ze mną związana tysiącem wieków.

- Jeszcze więcej? - jęknęła Vera. - O mój Boże, czego się jeszcze dowiem?

- Ciekawych rzeczy, które cię z pewnością ubawią - szepnęła zębracka. - Pragnę ci opowiedzieć o pewnej dziewczynie, która cudem uniknęła śmierci na szubienicy. Chciałaś ją zamordować, jednakże ci się to nie udało.

- Milcz, milcz, bo oszałeje! - wybuchnęła piękna, czarnowłosa kobieta, odpychając złotą obydwiema rękami. - Oddam ci wszystko, czego żądasz. Dam ci wiedzę, podaruję ci ten zamczek, który mi jest tak drogi. Tylko powiedz, Zuzi, czy to prawda, że tamta dziewczyna jeszcze żyje?

- Tak, księżno - odpowiedziała wiedźma. - Żyje. Jedno jedyne słowo może cię wciągnąć w otchłań nieszczęść. Każ otworzyć trumnę, która spuszczająca została do księżcego grobowca wczoraj w nocy. Znajdziesz w niej wszystko, tylko nie znajdziesz zwłok Joanny Wrośkiej, która znajduje się w bezpiecznym miejscu.

- W bezpiecznym miejscu? - podchwyciła Vera drżącymi wargami. - Na wiadomość o tym drżę cała. Poczuła Zuzi, przynies mi dowód śmierci Joanny, a otrzymasz podwójną nagrodę.

Stara wiedźma przez chwilę sztycherco spoglądała na księżną, po czym przecząco potrząsnęła głową.

- Złaz od mnie za wiele, księżno. Nie myśl, że stara Zuzi jest taka głupia. Dopóki Joanna Wrośka żyje, mam cię w swoich rękach i zawsze tę dziewczynę tatczyła tak, jak ja ci zagmam.

Z jakim rozpaczy Vera zastanowiła twarz dołmi i upadła na miękkie fotel, sen-ajcy obok pięknie nakrytego stołu.

- Szyjałaś, czego od ciebie żądam - szepnęła dalej Zuzi. - Znałaś już dokładnie moje warunki. Wiem, że ja przyjmiesz, bo znajdujesz się w mojej mocy. Dzisiaj w nocy czekam na ciebie w mojej chacie i tam zalamy wszystkie nasze interesy. Przynieś ze sobą pieniądze i postaraj się o to, aby w najbliższych dniach mogła się przeprowadzić do zamczku. Możesz się nie lękać, że stara Zuzi zostanie poznana. Zapewniam ci, że mam dokumenty, którymi mogę udowodnić, że jestem węgierską królową! Czyż węgierskiej magnatce nie mogłoby sprzedać swego zamku? Więc zgadzaj się na to?

(cda.)

Wspomnienie wydarzeń styczniowych 1919 r.

Pierwsza wojna światowa oficjalnie zakończyła się w 1918 r., lecz na Śląsku Cieszyńskim jeszcze w roku 1919 ginęli żołnierze. Świadczy o tym mogiła 20 polskich żołnierzy na cmentarzu stonawskim, którzy stali się ofiarami najazdu wojska czeskiego na Śląsk Cieszyński w styczniu 1919 r. Groby ofiar tego konfliktu zbrojnego znajdziemy również w innych miejscowościach.

Świadectwem tych wydarzeń jest także umieszczona poniżej korespondencja czeskiego żołnierza napisana na widokówce przedstawiającej Dom Robotniczy w Stonawie. Widokówka była wysłana ze Stonawy w dniu 27 stycznia 1919 r., a więc w drugim dniu po zajęciu Stonawy przez wojsko czeskie. Ze względu na to, że tekst jest słabo czytelny, podaję jego pełne brzmienie.

"Drazí rodiče! Jsem na pochodu na Těšín, dosud živ a zdrav. Zašli jsme různé dojmy - o tom víc ušně. Postupuje jímme zároveň a franc. legionáři, našli jsme na cestě několik mrtvých, kteří stáli z blízkosti až 5 kroků na nále legionářů. Zrádci Poláků čini v našem úseku asi 30 lidí mrtvých. Dnes opoedne je hromadně pochovávali. V Mor. Ostravě zastřelili včera v noci 12 polských zajatců. My nepůli jsme dosud do blízkého spojení a ním. Budte klidni - pátí se teď ted není možno protože nemáme stálé adresy. Budu Vám denně podávat o sobě zprávy. Srdčně Váš zdraví a na shledanou se tělil Váš Adam".

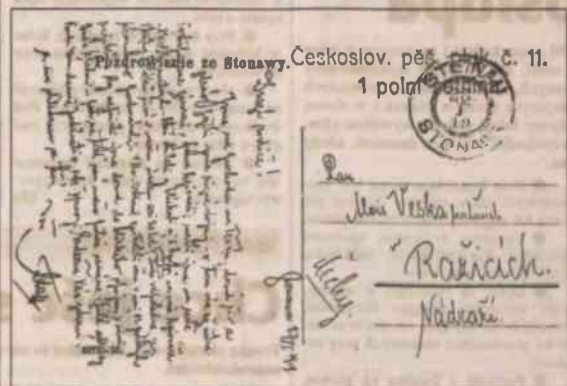
Interesy powstałego po I wojnie światowej państwa czeskosłowackiego oraz dążenia czeskich grupowań narodowych, chociaż były sprzeczne z Wilsonowską zasadą samostanowienia narodów i z odczuciami, dążeniami i oczekiwaniami miejscowej polskiej ludności, jednak doprowadziły do napadci zbrojnej na Śląsk Cieszyński. Wydarzenia te tragicznie w swoich skutkach wpłynęły negatywnie na kształtowanie się wzajemnych czesko-polskich stosunków w ciągu następnych dziesięcioleci i były przyczyną dalszych ludzkich nieszczęść.

Obecnie przypominamy te wydarzenia w tym celu, aby wyciągnąć z nich racjonalne wnioski na teraz i do przyszłości. Z takim zamiarem z okazji przypadającego w najbliższych dniach 80-lecia wydarzeń styczniowych 1919 roku oraz 80-lecia zakończenia I wojny światowej, Miejskowe Koło PZKO w Stonawie wraz z Komisją Kultury przy Urzędzie Gminnym, przy współpracy z Ośrodkiem Dokumentacji Kongresu Polaków, z Sekcją Historii Regionu przy ZG PZKO i Kołem Polskich Kombatanów w RC, pragną urządzić w sobotę 22 maja 1999 r. Uroczystość Wspomnieniową z następującym programem: nabożeństwo ekumeniczne w parafialnym kościele rzymskokato-

lickim, apel poległych przy mogile polskich żołnierzy, wystawa dokumentów i pamiątek z okresu I wojny światowej i historii Stonawy oraz sesja popularnonaukowa nt. „Lata 1918-1920 na Żołizni” z udziałem historyków polskich i czeskich. Wystawa i sesja odbędą się w odrestaurowanym Domu PZKO w Stonawie.

W związku z przygotowaniem wystawy dokumentów i pamiątek dotyczących historii Stonawy, a przede wszystkim okresu I wojny światowej i lat 1918-1920, zwracam się z gorącą prośbą do wszystkich, którzy posiadają jakiegokolwiek materiału dokumentalnego dotyczącego tego tematu, aby o tym poinformowali organizatorów imprezy, a materiały te udostępnił w celu ich wykorzystania na wystawie. Informacje można również przekazać pod adresem: Władysław Galuszka, 735 34 Stonawa 264, nr tel 669/642 21 92.

WŁADYSŁAW GALUSZKA

▲ Tekst korespondencji na widokówce.

▲ Protest stonawskich urzędów i organizacji przeciwko czeskiej okupacji. ◆ Wspólna mogiła polskich żołnierzy poległych i pomordowanych w Stonawie 26 stycznia 1919 r.

Reprodukcje z archiwum autora

WARTO POJECHAĆ I ZOBACZYĆ

»Ogniem i mieczem« w muzeum

W Muzeum Narodowym w Warszawie otwarto wczoraj wystawę kostiumów i rekwizytów z filmu „Ogniem i mieczem” oraz zbiorów własnych muzeum.

Wystawę pod tytułem „Dla pokrzepienia serc” zorganizowano z okazji kinowej premiery filmu, która odbędzie się 8 lutego. Wystawa potrwa do 21 lutego.

„Czekając na premierę filmu »Ogniem i mieczem« chcemy naszą wystawę przypomnieć dzieło pisarstwa Sienkiewicza, a ekspozycję muzealną dedykujemy Jerzemu Hoffmanowi i jego zespołowi, który w krótkim czasie stwo-

rzył wspaniałe dzieło” - powiedział komisarz wystawy Kazimierz Stachurski.

Wystawę otwiera herb królewski Rzeczypospolitej z czasów Władysława IV. Pierwszą część wystawy zawiera zbiory malarstwa, rysunek, grafikę z XVII-XX wieku, broń białą i palną oraz zbroje i pancerze pochodzące z XVII w.

Wśród eksponatów są m.in.: portrety królewskie Władysława IV i Jana Kazimierza, hetmanów - Koniecpolskiego, Lubomirskiego, Czarneckiego, a także malarstwo barokowe, w tym Jana Matejki i Juliusza Kossaka. Ekspozycję zamyka gabinet prezentujący

zbiory dzieł ikonografii i fotografii dawnej, poświęcony Henrykowi Sienkiewiczowi.

Drugą część wystawy stanowi ekspozycja rekwizytów i kostiumów z filmu „Ogniem i mieczem”. Podzielono ją na dwa „obozy” - polski skupiony wokół księcia Jerzego Wiśniowieckiego i kozacko-tatarski wokół hetmana Bohdana Chmielnickiego i Tuhaj-Beja. W pierwszym można obejrzeć m.in.: kostiumy pary królewskiej, Skrzetuskiego, Wołodyjowskiego, Zagłoby. W drugim - Heleny, Bohuna, stamianów, Tuhaj-Beja. Dopokładają ją filmowe zbroje białych, pancernych i lekkich konnych.

Wychodząc naprzeciw prośbom naszych Czytelników, rozpoczynamy dzisiaj druk „Europejskiej Karty Języków Regionalnych i Mniejszościowych”. Dokument ostatnio był omawiany i opiniowany na forum Rady ds. Narodowości przy Rządzie Republiki Czeskiej.

Europejska Karta Języków Regionalnych i Mniejszościowych

(1)

Preambuła

Państwa - członkowie Rady Europy, sygnatariusze niniejszej Karty,

- zważając, że celem Rady Europy jest osiągnięcie większej jednolitości między jej członkami, w szczególności zabezpieczenie i urzeczywistnienie ideałów i zasad stanowiących ich wspólne dziedzictwo,

- zważając, że ochrona historycznych języków regionalnych lub mniejszościowych w Europie, w sytuacji, kiedy niektórym z nich grozi ostateczna zagłada, stanowi wkład w zachowanie i rozwój bogactwa kulturalnego i tradycji europejskiej;

- zważając, że prawo do używania języków regionalnych lub mniejszościowych w życiu prywatnym i publicznym jest niezbywalnym prawem według zasad zawartych w Pakcie Narodów Zjednoczonych Praw Osoibistych i Politycznych i zgodnie z duchem Konwencji Rady Europy o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności;

- uwzględniając rezultaty prac podjętych w ramach KBWE, a w szczególności Akt Końcowy z Helsinek z 1975 roku i dokument Spotkania w Kopenhadze z 1990 roku;

- podkreślając wartość interkulturowości i wielojęzyczności oraz biorąc pod uwagę, że ochrona i poparcie dla języków regionalnych lub mniejszościowych nie może odbywać się kosztem języków oficjalnych i potrzeba ich przyswajania;

- rozumiejąc, że ochrona i poparcie języków regionalnych lub mniejszościowych w różnych krajach i regionach Europy stanowi ważny wkład w budowę Europy opartej na zasadach demokracji i różnorodności kulturalnej z poszanowaniem suwerenności państwowej i integralności terytorialnej;

- biorąc pod uwagę specyficzne warunki i tradycje historyczne w różnych regionach państw europejskich,

uzgodniły, co następuje:

Część I

Postanowienia ogólne

Art. 1

Definicje

Na użytek niniejszej Karty:

a) „języki regionalne lub mniejszościowe” oznaczają języki, które są:

I - tradycyjnie używane na terytorium danego państwa przez jego obywateli, którzy stanowią grupę liczącą co najmniej od setki ludności tego państwa;

II - różniące się od oficjalnego języka tego państwa;

nie obejmuje to ani dialektów języka oficjalnego państwa, ani języków migrantów;

b) „terytorium, na którym używany jest język regionalny lub mniejszościowy” oznacza obszar geograficzny, na którym dany język jest środkiem komunikowania się takiej liczby ludzi, która usprawnia przyjęcie różnych środków ochronnych i popierających przewidzianych w niniejszej Karcie;

c) „języki nieterytorialne” oznaczają języki używane przez obywateli danego państwa inne niż język lub języki używane przez resztę ludności, które jednak, chociaż używane tradycyjnie na terytorium tego państwa, nie mogą być identyfikowane z określonym jego obszarem.

Art. 2

Zobowiązania

1. Każda ze Stron zobowiązuje się stosować postanowienia Części II do wszystkich języków regionalnych lub mniejszościowych, którymi mówi się na jej terytorium i które odpowiadają definicji z art. 1.

2. W odniesieniu do każdego z języków wyszczególnionych w chwili ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, zgodnie z art. 3 każda Strona zobowiązuje się stosować co najmniej 3/5 ustępów lub punktów wybranych z art. 8 i 12 i po jednym z art. 9, 10, 11 i 13.

Art. 3

Przedstawienia praktyczne

1. Każde umawiające się Państwo wymieni w swoim dokumencie ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, każdy z języków regionalnych lub mniejszościowych lub język oficjalny, który jest używany mniej powszechnie na całym lub części jego terytorium, do których będą miały zastosowanie ustępy i punkty wybrane zgodnie z art. 2 ust. 2.

2. Każde Państwo może, w dowolnym terminie, notyfikować Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy, że przyjmuje zobowiązania wynikające z postanowień zawartych w innych ustępach Karty nie wymienionych uprzednio w stosownym przez nie dokumencie ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia, lub że zobowiązuje się stosować ust. 1 niniejszego artykułu w odniesieniu do innych języków regionalnych lub mniejszościowych lub do innych języków oficjalnych używanych mniej powszechnie na całym lub części jego terytorium.

3. Zobowiązania, o których była mowa w ustępie poprzednim, będą uznane za integralną część ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia i będą mieć taką samą moc prawa począwszy od daty ich notyfikacji.

Art. 4

Istniejące systemy ochrony

1. Żadne z postanowień niniejszej Karty nie może być interpretowane jako uchylające lub ograniczające jakiegokolwiek prawa zagwarantowane w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

2. Postanowienia niniejszej Karty nie mogą naruszać żadnych bardziej korzystnych postanowień dotyczących statusu języków regionalnych lub mniejszościowych lub sytuacji prawnej osób należących do mniejszości istniejących w Państwie-Stronie lub przewidzianych w stosownych międzynarodowych umowach dwustronnych lub wielostronnych.

Art. 5

Istniejące zobowiązania

Żadne z postanowień niniejszej Karty nie może być interpretowane jako przyznanie jakiegokolwiek prawa do podjęcia lub dokonania czynności sprzecznej z celami Karty Narodów Zjednoczonych lub innymi zobowiązaniami wynikającymi z prawa międzynarodowego, włącznie z zasadą suwerenności i integralności terytorialnej państw.

Art. 6

Informacja

Strony zobowiązują się do tego, że władze, organizacje i osoby zainteresowane zostaną poinformowane o prawach i obowiązkach ustanowionych w niniejszej Karcie.

(cd.)

PLOTKI

Cybill wybrała

U nas Cybill Shepherd jest znana z tak zwanych filmów jak „Dama na filmowym” czy „Tak odzwiać”, ale przede wszystkim pamiętamy ją z serialu „Na warszawskich papierach”. Natomiast w USA wielką oglądalnością cieszy się serial „Cybill”, który opowiada o perypetiach pewnej pchowój aktorki, której ciagle nie udaje się zrobić kariery. Jego główną bohaterką używa się Cybill Shepherd, a gra ją oczywiście Cybill Shepherd. Po dołach jej moja bohaterka jestem dwukrotnie rozwiedziona i podobnie jak ona staram się podchodzić do życia z humorem” - mówi Cybill, która na początku gry w tym serialu stanowczo wykluczała jakieś podobieństwo między sobą a grą przez siebie postaci. Teraz już z tej drugiej Cybill przyznaje, a nawet ją polubiła. Za tę rolę otrzymała już Złoty Globus i w tym roku była nominowana do nagrody Emmy. Ponadto Cybill odnosi sukcesy również jako piosenkarka jazzowa - wydała już 6 płyt. „Po interwju u nas bohaterka ma dwie możliwości” - mówi 49-letnia Cybill. „Albo zaczyna się dostojnie starzeć, albo na zawsze pozostaje 39-letnią”. Jak widać, ona wybrała to drugie rozwiązanie. (k)

KRZYŻÓWKA Z SERDUSZKIEM

POZIOMO:

A. Wąski pas łąki - piosenkarka polska - opał łączy z węglem. B. Typodniak ilustrujący dla dziewcząt - kobra indyjska. C. Występuje w pacie ziemnym - grz pogańska na rżanach i łupinach gumowego pierścienia - stan pogodny. D. Może być czapochowski - krzew - zalicznik - 25A mm. E. Port nad Dunajem - żywność. F. Ryzykni Eros - statek Noego. G. Jest nam na przykład towar - miasto w Nigerii. H. Element maszyn lub naryz zmaszy - słusła dawnej do wymierzania kary dzieciom - okładki sznoka, zachwyta - Iwan IV Groźny. I. Wypa koronowa - roślina pochodząca z innego klimatu - skłód, lokomotywownia. J. Domaszczyk roboty - mineral, odmiana krzemianu glinu. K. Napój alkoholowy - forma monopolu kapitałowego - odmiana ustalona w lodówce.

PIONOWO:

1. Przesłanie niebieska okaleczająca Ziemię - potoczność w mówieniu. 2. Wywisy, umowy, wojny - ojciec rożny. 3. Teolog muzułmański - sędzia zważony po wyniesieniu zważy. 4. Jaiłowódka - nabożeństwo Ziemi w mitologii

PERFUMY KOMPONUJE SIĘ PO TO, BY WĄBŁY

Pachnące wątpliwości

♦ Jak długo perfumy zachowują swoją walory zapachową?

W oryginalnym zamkniętym flakonie perfumy przechowywać można przez ponad rok. Po otwarciu powinny być użyte w ciągu 6-8 miesięcy. Najlepiej je przechowywać w nie nasłonecznionym miejscu, najszybsze bowiem na ostre promieniowanie i ciepło mogą zgusnąć i stracić wiele właściwości. Jeżeli flakon jest duży i z jego zawartością korzystacie chociaż przez wiele miesięcy, lepiej nie wyrzucać kartonowego pudełeczka, w którym opakował go producent.

♦ Czy perfumy można przechowywać w lodówce?

Przechowywanie perfum w lodówce nie jest najlepszym pomysłem, choć chłody długie, że zapach, który zawiera flakono używany węd będzie na niewzruszonej ścianie flakonu, może

naślad artykułom spożywczym nasprzeczony pomysł.

♦ Czy perfumować ubrania i bieliznę? Podobno mogą zostać plamy.

Można rozprószyć na ubraniach odrobinę mgiełki z atomizera, choć lepiej nie robić tego z bliskiej odległości na białe lub bardzo jasne ubrania. Puste, otwarte flakony postawione w szafie pachną jeszcze przez jakiś czas i ubrania przesiąkną ich wonią. Szczególnie długo zachowują aromat fura.

♦ Używaliśmy okładzin: perfumy natryśnię. Jak to ma być z zapachem?

Prawdopodobnie chodzi tu nie o sam zapach, ale jego nadmiar. Takie przedmiotowe zdarza się często przy używaniu ekstraktu (zapotrzebowanego oleju aromatycznego), ale też przy

bojnym stosowaniu szkodliwych (lekkich, tzw. orientalnych) zapachów. Jako szczególnie nieprzyjemny odczuwany nadmiar woni rano i przed południem, dlatego wtedy lepiej stosować wody perfumowane i toaletowe, o mniej skoncentrowanym aromacie. Perfumy lepiej pozostawić na popołudniu i wieczór.

♦ Czy naprawdę są perfumy o działaniu podniecającym?

Perfumy komponuje się po to, by wabiły. Wiara w istnienie zapachu, który potrafi rozpa-

POCHODZ Z KSIĄŻKĄ NA GŁOWIE, UPRAWIAJ SPORT, PIJ SOK Z KAPUSTY...

Bóle kręgosłupa

Na bóle kręgosłupa skarży się prawie 90 proc. kobiet i mężczyzn, a więc na tę dolegliwość giną miliony ludzi. Już w szkole wykazywaliśmy się niewydolnością przy złe dopasowanych, wadliwie skonstruowanych ławkach. Płytobity problem w późniejszym wieku w biurze i w domu przed telewizorem. Jeżeli do tego dołączymy takie grzechy cywilizacyjne, jak palenie tytoniu lub narkotyków, to przychodzi w końcu moment, kiedy kręgosłup zaczyna się boleśnie buntować.

Oto kilka dobrych rad dla twojego kręgosłupa:

♦ Aby rozładować mięśnie pleców, zalej wrzącą wodą kark, ramiona, barki i łopaty, go czyn przez 15 min., natomiast temperatura nie może przekraczać 35°C.

♦ Ugotuj i rozgnieć kartofle i połóż je na łusce ściereczkę. Następnie przyłóż je do obolałej części kręgosłupa. Łagodzą one bóle łędwowe pleców i ramion.

♦ Masuj szczytka kręgosłupa okągłymi ruchami od dołu do góry 10 razy. Poprawia to ukrwienie i zmniejsza napięcie mięśni.

♦ Pij sok z surowej kapusty, selera i pietruszki. Zaczynaj od 50 dag, zwiększając do jednej szklanki dziennie.

miot z ziemi, najgłówniej ognia kłosa, a unoszące talowia wspomagają ręką opartą o udo.

♦ Przy domowych zajęciach, które wykonujesz stojąc, opieraj jedną nogę na podnóżku.

♦ Jeżeli masz możliwość odpocząć na leżaku, połóż się na brzuchu. Pod środkową część klatki piersiowej i pod głowę włóż poduszkę.

♦ Zawsze na miękkiej poduszce śpij na specjalnym walcu korekcyjno-wyciągowym. (Z)

WARTO WIEDZIEĆ

Chcę jeść sam

Trochę cierpliwości, dla mała to nie zabawa. Przecież on dopiero uczy się samodzielności.

Okolo piętnastego roku życia małuch zaczyna chodzić, mówić i samodzielnie jeść. To bardzo ważny moment w dążeniu do niezależności. Dziecko stara się naśladować najbliższych, chce się zachowywać tak jak oni. Należy

więc w pełni akceptować te niezachodzące i starać się mu pomóc. W tym czasie wszystko dookoła jest porażające i porażające, ale to przecież dopiero rozwijające się samodzielności, naszej pociechy. Dlatego załóżmy tu pochwały. W żadnym razie nie w upomnieniu. Zwłaszcza nie należy trącić dziecko krzykiem i popędzem. W miarę ćwiczeń umiejętność posługiwania się łyżeczką będzie doskonała. Na początek należy dawać małuchowi łyżeczkę do rączki, gdy na talerzu pozostaje już niewiele zupy lub kaszki.

Te treningi mogą czasami trwać długo, gdyż prawidłowe używanie łyżeczki wymaga pełnej sprawności mięśni gardła. Następuje do dopiero ok. drugiego roku życia. Dlatego wykazujmy trochę cierpliwości. Możemy dziecko trochę pokarmić, ale zawsze pozwólmy, by ono też jadło samo. (k)

RADA

♦ Masło, które ucierniamy na karmienie, do tortu, nie zawsze ma właściwą konsystencję. Nie może być zbyt twarde lub zbyt rozmiękle. Najlepiej jest takie, które łatwo się smaruje, ale nie rozciąga się. Szukając przygotowania dobrego kremu do ciast polega na tym, aby zarówno do jakek uciernianych z cukrem, jak i do masła przedostalo się jak najwięcej mikroskopijnych pęcherzyków powietrza. To ono zapewnia właściwą konsystencję. Nie jest też bez znaczenia i cennie u składników. Najlepiej jest mieć wtedy, gdy do odpowiednio przygotowanego tłuszczu dodajemy składnikowo po łyżce ubite na zrywaniu jajka, a nie odwrotnie.

♦ Aby być większym problemem wyjąć z opakowania np. kostkę masła lub innego szczególnie pakowanego produktu, najlepiej przed rozpakowaniem posłać je zimną wodą. Dzięki temu od kłóki odleci się ładnie cały papier. Podobać nie postępujemy z zamrożonym masłem lub rybami szczególnie owiniętymi folią. Polewamy je wodą z kranu lub nurzamy na chwilę w garnku z zimną wodą. Warto przy tym pamiętać, że gotowe, sprawione filtry rybne lub mięsne smażymy jeszcze zamrożone, wówczas nie będą się rozpadały. (k)

Kolumnę przygotowała:

WANDA KUŁA

SMACZNEGO

Kolory kuchni tropików

Niepodzielnika z anansem

Składniki: 4 plasterki ananasa z puszek, 4 szklanki śmietanki kremówki, 5 dag cukru, kieliszek likieru (najlepiej maraschino), garść migdałów.

Przygotowanie: Ubijamy śmietankę z cukrem, dodajemy likier i wyciskamy soki, obrane ze skórek migdały. Ananasy ułamyamy na półkuli, dekorujemy je kremem i wstawiamy do lodówki, mniej więcej na godzinę przed podaniem.

Salatki owocowa z kiedrem

Składniki: 4 kiwi, jeden grejpfrut czerwony, 1 grejpfrut żółty, 3 banany, 2 pomarańcze, puszka mandarynek, sok z cytryny, spory kieliszek likieru.

Przygotowanie: Owoce myjemy, obieramy, kiwi kroimy w talarki, banany w plasterki i skrapiamy je sokiem z cytryny. Grejpfruty i pomarańcze dzielimy na czwarte, a te przecinamy na półkuli. Wszystkie owoce wkładamy do salaterki, dodajemy mandarynki z syropem, alkohol i po delikatnym wymieszaniu wstawiamy do lodówki. (k)

POZIOMO:

16. Rozbija się o lodowalę - trująca wydzielnia gadów - prezent. 17. Dawniej służyła do owijania stóp - nota stawiana uczniom w szkole. 18. Imię żeńskie - był czczony w Egipcie. 19. Trofeum wojenne Indian - wielkie drzwi. Wyrazy trudne: ONDRO, OBYTY, SYLIMANT, ZAM. Rozwiązanie dodatków krzyżówek dadzą listy w następujących krótkach:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
A	S	H	V	E	L	E	N	I	E	E	K	O	K	S				
B																		
C	E	T	N	I	K	A												
D	T	Y	N	K	R	Y	A	K	A	N	E	K	S					
E																		
F																		
G																		
H																		
I																		
J																		
K																		

COSERCE DYKTUJE TO PIORO NAPISZE

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 23 STYCZNIA

TC 1:
 6.00 Magazyn dla pań
 6.00 Nad łupem telewizyjny
 6.10 Świat motoryzacji
 7.00 Tempa, tempo! (teleturniej)
 7.30 Szansa, ewolucja się! II
 8.00 „Alf” (s.)
 8.30 Hip, hop, hup! (teleturniej)
 9.00 Wiadomości z Berlinu
 9.10 „Tęczyzna” (film franc.)
 9.40 „Planeta tajemnic” (s.)
 10.30 Sława i sława (s.)
 11.00 „Trybuna dla Mężczyzn” (kom. czeska)
 12.00 Wiadomości
 12.00 Jak przyciągnąć uwagę dźwięku
 14.00 Babiarz
 14.00 „Przyjaciele mój” (s.)
 15.30 „Mężczyzna, który potrafi iść” (film aust.)
 16.00 „Zamieszanie Holenderskie” (s.)
 16.30 „Początek i koniec” (s. dok.)
 17.30 Program (teleturniej)
 17.35 Prognostyka pogody
 18.00 Wiadomości
 18.05 Humor Jitky Pechy
 18.45 Nad łupem telewizyjny
 19.00 Wiadomości
 19.00 Wiadomości
 19.15 Wydarzenia, pogoda
 19.45 Bramki, punkty, sekundy
 20.00 2 politycy nie uciekają
 21.00 „Proszę zapisać: panie bezpamiętne!” (s.) (kom. USA)
 22.30 Wiadomości
 22.30 „Kamień” (s.)
 23.25 Losowanie „10” szczęśliwych
 23.30 Noc i Anulacja (mag.)

TC 2:
 7.00 „Pamiętniki marynarzy” (s. dok.)
 7.30 Report
 8.00 Panorama
 8.30 „21”
 9.00 TV Edukacyjny
 10.35 Prosto w oczy
 11.05 „Spacer przez ranną ciemność” (dok.)
 11.15 Ego
 11.40 Tygodnik kulturalny
 11.55 PS w nawiązaniu alpejskim
 12.50 „Pamiętniki marynarzy” (s. dok.)
 13.10 Nasza wieś
 13.30 Jaska (mag.)
 14.00 Studio sport
 17.10 „Dr. Dzwaniłowski, czyli...” (kom. bryt.)
 18.45 „Czerwony kraniec” (s.)
 19.15 Euronews

20.00 Odc. słowo „Pręga”
 20.05 „Słynny balet Teatru Kirowa” (dok.)
 21.30 „Pocci Burzy” - Bułai Ołdżiwa (s.)
 22.00 „Młodość w grupie” (s.)
 22.30 „Z życia modelki” (s.)
 23.30 Kina 2000
 23.45 Młody młot (koncert)
 0.45 „Gory Oklan” (dok.)
 1.35 Wiadomości TVS.

NOVA:
 7.30 „Reboot II” (s. anim.) 8.30 „Bolek i Lolek” (s. anim.) 8.40 „Power Play” (s. anim.) 9.35 „Collywio II” (s.) 10.25 „Perry Mason” (s.) 12.00 „Drogi do dyktanta” 12.30 „Główny” 13.00 „Asi (lata przeszłości)” 14.00 „Pan Wołodyjowski” (film pol.) 15.30 „Wspólna Siam II” (s.) 16.10 „Heracles IV” (s.) 16.55 „Kena III” (s.) 17.40 „Słoneczny patrol VIII” (s.) 18.30 Prognostyka pogody 18.35 Randa (quiz) 19.30 DTV, sport, pogoda 20.00 „Słodkie marzenia” (thriller USA) 21.30 Własn. dzieł 21.35 „Nico: więcej niż prawo” (thriller USA) 23.14 Pogodynka 23.15 „Zabójca czy?” (erot. thriller USA) 0.45 „Sekowny Zap” (s.)

PRIMA:
 8.10 „Czarodziejki autobus szkolny” (s. anim.) 8.35 „Akcia Mójzisz” (film szwedz.) 10.10 „Pana S.O.S.” 11.10 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 11.15 „Ochłonięcie” (s.) 12.05 „Drogi do dyktanta” (dok.) 13.10 Świat 99 „13.35 Dwa medycy” (film USA) 15.10 „Widzycz Aizaa” (film bryt.) 17.00 „Tajemnicze historie” (s.) 17.25 „Test Raya Bradbury’ego” (s.) 18.00 „Remington Steele” (s.) 18.55 Prognostyka pogody 19.00 Dziennik 19.15 Minutka, czyli... (teleturniej kulturalny) 19.40 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 19.45 „Mojzisz” (film USA) 20.30 „Oriental” (s.) 21.05 „21.05 „Ulica Berlin” (s.) 23.55 „Młodość i piosenki” (film USA)

12.55 Wiadomości
 13.00 Wyjazd do domu i ogrodu (dok.)
 13.35 „Piak Zal” (bajka)
 14.25 Videofabrika
 14.50 Magazyn chrześcijański
 15.30 „Czarny dom” (film czeski)
 17.15 „Losy gwiazd” (dok.)
 17.35 Potulizanie zaginionego czasu
 17.55 Prognostyka pogody
 18.00 Wiadomości
 18.05 „Potomkowie sławnych” (dok.)
 18.35 Asien
 18.55 Losowanie „10” szczęśliwych
 19.00 Wiadomości
 19.15 Wydarzenia, pogoda
 19.40 Bramki, punkty, sekundy
 19.55 Losowanie zakładów Sportki.
 20.00 „Zakon” (film czeski)
 21.40 Wydarzyło się...
 21.55 Wiadomości
 22.05 „Smutny chłopiec” (film aust.)
 23.40 „Jak się żyje z bluesem” (serial dok.)
 23.55 Losowanie „10” szczęśliwych
 24.00 „Baxter” (film bryt.)
 1.40 „Biała wierzchołki” (s.)
 2.35 „Czekaj, jest na poczek” (kom. USA)
 4.05 Muzyczna arena.

TC 2:
 7.00 „Dom w Pradze” (dok.)
 8.00 Panorama
 8.30 „Drogi do dyktanta” (dok.)
 8.45 „Słaby świat” (s. dok.)
 9.00 Poranek niedzieli
 9.55 Piosenki (teleturniej)
 10.10 Poda się (publicyst.)
 11.10 „Żywe morze” (dok.)
 12.00 Intermezzo
 13.00 PS w nawiązaniu alpejskim
 14.15 O zdrowiu
 14.30 J. Strauss „Tysiąc i jedna noc” (opera)
 16.05 Pod jednym dachem
 16.20 „Karol Armata” (dok.)
 17.15 „Warunki na stadionie” (kom. franc.)
 18.45 „Halo, halo!” (s.)
 19.15 Euronews
 19.55 Wzorem na ekranie
 20.00 Rolnicy (mag.)
 20.30 Spokojnie z Janem Burianem
 21.00 „21”
 21.30 „Sprawy Arzy” (dok.)
 22.00 Niedziela sportowa
 23.00 „Rudolf Nurejew” (dok.)
 23.50 Nad łupem telewizyjny
 1.15 Tygodnik kulturalny

1.30 W samo południe
 2.20 „21”
NOVA:
 7.30 „Reboot II” (s. anim.) 8.30 „Spirer” (s. anim.) 9.00 „Perry” (s. anim.) 9.35 „Collywio II” (s.) 10.25 „Perry Mason” (s.) 12.00 „Drogi do dyktanta” 12.30 „Główny” 13.00 „Asi (lata przeszłości)” 14.00 „Pan Wołodyjowski” (film pol.) 15.30 „Wspólna Siam II” (s.) 16.10 „Heracles IV” (s.) 16.55 „Kena III” (s.) 17.40 „Słoneczny patrol VIII” (s.) 18.30 Prognostyka pogody 18.35 Randa (quiz) 19.30 DTV, sport, pogoda 20.00 „Słodkie marzenia” (thriller USA) 21.30 Własn. dzieł 21.35 „Nico: więcej niż prawo” (thriller USA) 23.14 Pogodynka 23.15 „Zabójca czy?” (erot. thriller USA) 0.45 „Sekowny Zap” (s.)

PRIMA:
 8.10 „Czarodziejki autobus szkolny” (s. anim.) 8.35 „Akcia Mójzisz” (film szwedz.) 10.10 „Pana S.O.S.” 11.10 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 11.15 „Ochłonięcie” (s.) 12.05 „Drogi do dyktanta” (dok.) 13.10 Świat 99 „13.35 Dwa medycy” (film USA) 15.10 „Widzycz Aizaa” (film bryt.) 17.00 „Tajemnicze historie” (s.) 17.25 „Test Raya Bradbury’ego” (s.) 18.00 „Remington Steele” (s.) 18.55 Prognostyka pogody 19.00 Dziennik 19.15 Minutka, czyli... (teleturniej kulturalny) 19.40 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 19.45 „Mojzisz” (film USA) 20.30 „Oriental” (s.) 21.05 „21.05 „Ulica Berlin” (s.) 23.55 „Młodość i piosenki” (film USA)

1.30 W samo południe
 2.20 „21”
NOVA:
 7.30 „Reboot II” (s. anim.) 8.30 „Spirer” (s. anim.) 9.00 „Perry” (s. anim.) 9.35 „Collywio II” (s.) 10.25 „Perry Mason” (s.) 12.00 „Drogi do dyktanta” 12.30 „Główny” 13.00 „Asi (lata przeszłości)” 14.00 „Pan Wołodyjowski” (film pol.) 15.30 „Wspólna Siam II” (s.) 16.10 „Heracles IV” (s.) 16.55 „Kena III” (s.) 17.40 „Słoneczny patrol VIII” (s.) 18.30 Prognostyka pogody 18.35 Randa (quiz) 19.30 DTV, sport, pogoda 20.00 „Słodkie marzenia” (thriller USA) 21.30 Własn. dzieł 21.35 „Nico: więcej niż prawo” (thriller USA) 23.14 Pogodynka 23.15 „Zabójca czy?” (erot. thriller USA) 0.45 „Sekowny Zap” (s.)

PRIMA:
 8.10 „Czarodziejki autobus szkolny” (s. anim.) 8.35 „Akcia Mójzisz” (film szwedz.) 10.10 „Pana S.O.S.” 11.10 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 11.15 „Ochłonięcie” (s.) 12.05 „Drogi do dyktanta” (dok.) 13.10 Świat 99 „13.35 Dwa medycy” (film USA) 15.10 „Widzycz Aizaa” (film bryt.) 17.00 „Tajemnicze historie” (s.) 17.25 „Test Raya Bradbury’ego” (s.) 18.00 „Remington Steele” (s.) 18.55 Prognostyka pogody 19.00 Dziennik 19.15 Minutka, czyli... (teleturniej kulturalny) 19.40 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 19.45 „Mojzisz” (film USA) 20.30 „Oriental” (s.) 21.05 „21.05 „Ulica Berlin” (s.) 23.55 „Młodość i piosenki” (film USA)

1.30 W samo południe
 2.20 „21”
NOVA:
 7.30 „Reboot II” (s. anim.) 8.30 „Spirer” (s. anim.) 9.00 „Perry” (s. anim.) 9.35 „Collywio II” (s.) 10.25 „Perry Mason” (s.) 12.00 „Drogi do dyktanta” 12.30 „Główny” 13.00 „Asi (lata przeszłości)” 14.00 „Pan Wołodyjowski” (film pol.) 15.30 „Wspólna Siam II” (s.) 16.10 „Heracles IV” (s.) 16.55 „Kena III” (s.) 17.40 „Słoneczny patrol VIII” (s.) 18.30 Prognostyka pogody 18.35 Randa (quiz) 19.30 DTV, sport, pogoda 20.00 „Słodkie marzenia” (thriller USA) 21.30 Własn. dzieł 21.35 „Nico: więcej niż prawo” (thriller USA) 23.14 Pogodynka 23.15 „Zabójca czy?” (erot. thriller USA) 0.45 „Sekowny Zap” (s.)

PRIMA:
 8.10 „Czarodziejki autobus szkolny” (s. anim.) 8.35 „Akcia Mójzisz” (film szwedz.) 10.10 „Pana S.O.S.” 11.10 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 11.15 „Ochłonięcie” (s.) 12.05 „Drogi do dyktanta” (dok.) 13.10 Świat 99 „13.35 Dwa medycy” (film USA) 15.10 „Widzycz Aizaa” (film bryt.) 17.00 „Tajemnicze historie” (s.) 17.25 „Test Raya Bradbury’ego” (s.) 18.00 „Remington Steele” (s.) 18.55 Prognostyka pogody 19.00 Dziennik 19.15 Minutka, czyli... (teleturniej kulturalny) 19.40 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 19.45 „Mojzisz” (film USA) 20.30 „Oriental” (s.) 21.05 „21.05 „Ulica Berlin” (s.) 23.55 „Młodość i piosenki” (film USA)

1.30 W samo południe
 2.20 „21”
NOVA:
 7.30 „Reboot II” (s. anim.) 8.30 „Spirer” (s. anim.) 9.00 „Perry” (s. anim.) 9.35 „Collywio II” (s.) 10.25 „Perry Mason” (s.) 12.00 „Drogi do dyktanta” 12.30 „Główny” 13.00 „Asi (lata przeszłości)” 14.00 „Pan Wołodyjowski” (film pol.) 15.30 „Wspólna Siam II” (s.) 16.10 „Heracles IV” (s.) 16.55 „Kena III” (s.) 17.40 „Słoneczny patrol VIII” (s.) 18.30 Prognostyka pogody 18.35 Randa (quiz) 19.30 DTV, sport, pogoda 20.00 „Słodkie marzenia” (thriller USA) 21.30 Własn. dzieł 21.35 „Nico: więcej niż prawo” (thriller USA) 23.14 Pogodynka 23.15 „Zabójca czy?” (erot. thriller USA) 0.45 „Sekowny Zap” (s.)

PRIMA:
 8.10 „Czarodziejki autobus szkolny” (s. anim.) 8.35 „Akcia Mójzisz” (film szwedz.) 10.10 „Pana S.O.S.” 11.10 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 11.15 „Ochłonięcie” (s.) 12.05 „Drogi do dyktanta” (dok.) 13.10 Świat 99 „13.35 Dwa medycy” (film USA) 15.10 „Widzycz Aizaa” (film bryt.) 17.00 „Tajemnicze historie” (s.) 17.25 „Test Raya Bradbury’ego” (s.) 18.00 „Remington Steele” (s.) 18.55 Prognostyka pogody 19.00 Dziennik 19.15 Minutka, czyli... (teleturniej kulturalny) 19.40 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 19.45 „Mojzisz” (film USA) 20.30 „Oriental” (s.) 21.05 „21.05 „Ulica Berlin” (s.) 23.55 „Młodość i piosenki” (film USA)

PONIEDZIAŁEK 25 STYCZNIA

TC 1:
 5.00 Poranek niedzieli
 6.00 Dzień dobry z TC
 6.30 Szansa, ewolucja się! II
 9.00 Wiadomości
 9.05 „Losy gwiazd” (dok.)
 9.25 „Zamek Holenstein” (s.)
 10.15 „Drogi do dyktanta” (s.)
 11.00 Sama w domu (mag.)
 12.00 Wiadomości
 12.05 Wydarzyło się...
 12.20 Asien
 12.40 Potulizanie zaginionego czasu
 13.00 Humor Jitky Pechy
 13.40 Kalendarium
 14.00 Obiekty

1.30 W samo południe
 2.20 „21”
NOVA:
 7.30 „Reboot II” (s. anim.) 8.30 „Spirer” (s. anim.) 9.00 „Perry” (s. anim.) 9.35 „Collywio II” (s.) 10.25 „Perry Mason” (s.) 12.00 „Drogi do dyktanta” 12.30 „Główny” 13.00 „Asi (lata przeszłości)” 14.00 „Pan Wołodyjowski” (film pol.) 15.30 „Wspólna Siam II” (s.) 16.10 „Heracles IV” (s.) 16.55 „Kena III” (s.) 17.40 „Słoneczny patrol VIII” (s.) 18.30 Prognostyka pogody 18.35 Randa (quiz) 19.30 DTV, sport, pogoda 20.00 „Słodkie marzenia” (thriller USA) 21.30 Własn. dzieł 21.35 „Nico: więcej niż prawo” (thriller USA) 23.14 Pogodynka 23.15 „Zabójca czy?” (erot. thriller USA) 0.45 „Sekowny Zap” (s.)

PRIMA:
 8.10 „Czarodziejki autobus szkolny” (s. anim.) 8.35 „Akcia Mójzisz” (film szwedz.) 10.10 „Pana S.O.S.” 11.10 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 11.15 „Ochłonięcie” (s.) 12.05 „Drogi do dyktanta” (dok.) 13.10 Świat 99 „13.35 Dwa medycy” (film USA) 15.10 „Widzycz Aizaa” (film bryt.) 17.00 „Tajemnicze historie” (s.) 17.25 „Test Raya Bradbury’ego” (s.) 18.00 „Remington Steele” (s.) 18.55 Prognostyka pogody 19.00 Dziennik 19.15 Minutka, czyli... (teleturniej kulturalny) 19.40 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 19.45 „Mojzisz” (film USA) 20.30 „Oriental” (s.) 21.05 „21.05 „Ulica Berlin” (s.) 23.55 „Młodość i piosenki” (film USA)

1.30 W samo południe
 2.20 „21”
NOVA:
 7.30 „Reboot II” (s. anim.) 8.30 „Spirer” (s. anim.) 9.00 „Perry” (s. anim.) 9.35 „Collywio II” (s.) 10.25 „Perry Mason” (s.) 12.00 „Drogi do dyktanta” 12.30 „Główny” 13.00 „Asi (lata przeszłości)” 14.00 „Pan Wołodyjowski” (film pol.) 15.30 „Wspólna Siam II” (s.) 16.10 „Heracles IV” (s.) 16.55 „Kena III” (s.) 17.40 „Słoneczny patrol VIII” (s.) 18.30 Prognostyka pogody 18.35 Randa (quiz) 19.30 DTV, sport, pogoda 20.00 „Słodkie marzenia” (thriller USA) 21.30 Własn. dzieł 21.35 „Nico: więcej niż prawo” (thriller USA) 23.14 Pogodynka 23.15 „Zabójca czy?” (erot. thriller USA) 0.45 „Sekowny Zap” (s.)

PRIMA:
 8.10 „Czarodziejki autobus szkolny” (s. anim.) 8.35 „Akcia Mójzisz” (film szwedz.) 10.10 „Pana S.O.S.” 11.10 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 11.15 „Ochłonięcie” (s.) 12.05 „Drogi do dyktanta” (dok.) 13.10 Świat 99 „13.35 Dwa medycy” (film USA) 15.10 „Widzycz Aizaa” (film bryt.) 17.00 „Tajemnicze historie” (s.) 17.25 „Test Raya Bradbury’ego” (s.) 18.00 „Remington Steele” (s.) 18.55 Prognostyka pogody 19.00 Dziennik 19.15 Minutka, czyli... (teleturniej kulturalny) 19.40 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 19.45 „Mojzisz” (film USA) 20.30 „Oriental” (s.) 21.05 „21.05 „Ulica Berlin” (s.) 23.55 „Młodość i piosenki” (film USA)

1.30 W samo południe
 2.20 „21”
NOVA:
 7.30 „Reboot II” (s. anim.) 8.30 „Spirer” (s. anim.) 9.00 „Perry” (s. anim.) 9.35 „Collywio II” (s.) 10.25 „Perry Mason” (s.) 12.00 „Drogi do dyktanta” 12.30 „Główny” 13.00 „Asi (lata przeszłości)” 14.00 „Pan Wołodyjowski” (film pol.) 15.30 „Wspólna Siam II” (s.) 16.10 „Heracles IV” (s.) 16.55 „Kena III” (s.) 17.40 „Słoneczny patrol VIII” (s.) 18.30 Prognostyka pogody 18.35 Randa (quiz) 19.30 DTV, sport, pogoda 20.00 „Słodkie marzenia” (thriller USA) 21.30 Własn. dzieł 21.35 „Nico: więcej niż prawo” (thriller USA) 23.14 Pogodynka 23.15 „Zabójca czy?” (erot. thriller USA) 0.45 „Sekowny Zap” (s.)

PRIMA:
 8.10 „Czarodziejki autobus szkolny” (s. anim.) 8.35 „Akcia Mójzisz” (film szwedz.) 10.10 „Pana S.O.S.” 11.10 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 11.15 „Ochłonięcie” (s.) 12.05 „Drogi do dyktanta” (dok.) 13.10 Świat 99 „13.35 Dwa medycy” (film USA) 15.10 „Widzycz Aizaa” (film bryt.) 17.00 „Tajemnicze historie” (s.) 17.25 „Test Raya Bradbury’ego” (s.) 18.00 „Remington Steele” (s.) 18.55 Prognostyka pogody 19.00 Dziennik 19.15 Minutka, czyli... (teleturniej kulturalny) 19.40 W gwiazdach zapisane (horoskopy) 19.45 „Mojzisz” (film USA) 20.30 „Oriental” (s.) 21.05 „21.05 „Ulica Berlin” (s.) 23.55 „Młodość i piosenki” (film USA)

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 23 STYCZNIA

TVP 1:
 7.00 Samo życie
 7.15 Agnieszka
 7.45 Wyżyno o dziele i ogrodnictwie
 8.05 Rynek
 8.30 Wiadomości, pogoda
 8.45 Niewyżyna nademka (turniej)
 9.05 Ziarno (pr. red. katolickich)
 9.30 5-10 (dla dzieci i młodzieży)
 9.55 Blisko spotkania z historią
 10.30 Waki Danczy przedstawi
 11.00 Co w kraju piszący
 12.00 Wiadomości
 12.10 „Zwierzchność” (s.)
 12.40 Jaki nie Oxford, to czy
 13.10 Tomek Wiadomości to my
 13.35 Kłopoty z nie tylko na piśmie
 14.00 Zaper-Nobles (lipi konsekwencje)
 15.00 A to Polska właśnie
 16.25 „Prasica” (s.)
 17.00 Teleexpress
 17.25 Jaka to melodia? (quiz)
 18.05 „Sen o Dzikim Zachodzie” (s.)
 19.00 Wiadomości: „Tabela”
 19.30 Wiadomości, sport, pogoda
 20.05 Polowanie na „Czerwony Półdniek” (film USA)
 22.30 Bal dziesiętny
 23.30 „Cracker Jack II” (film USA)
 1.20 Heroi amerykańscy country
 2.10 „Pearl” (s.)

TVP 2:
 7.25 Sport-telegram
 7.30 Follow me
 8.00 Tęczy z nami
 8.30 Program lokalny
 9.30 Powiat
 9.35 „Zycie obok” (s. dok.)
 9.50 „Yo-Yo Ma” i jego inspiracje Bachem
 11.00 Podróż w czasie i przestrzeni
 12.00 Spotkanie z Hanną - Barbery
 12.30 „Cudowne lata” (s.)
 13.00 Zaczynamy słuchać
 13.30 „Balkon” (s.)
 14.25 Asien
 14.30 „Planeta tajemnic” (s.)
 15.25 „Złoty” (teleturniej)
 15.55 Dzwonienie od lat 40.
 16.40 Program lokalny
 17.00 Ojciec Święty w Meksyku
 19.30 Ała leca (dla dzieci)
 19.55 Duży do mety (teleturniej)
 20.30 Program muzyczny
 20.40 Olimpijka: Marylin-AJ Aszere
 (półka notna)
 22.40 Słowa na niedzielę
 22.50 Panorama, prognoza pogody
 23.15 „Mężczyzna idealny” (film USA)
 0.45 Reklama PŁ 422
 0.50 Nędygajcie się, czyli Boy w kabinie
 1.40 „Nowe ofiary” (film USA)
 3.10 Sport-telegram

TV KATOWICE:
 7.00 „Kopciuszka” (s. anim.) 7.25 „Opowiadanie o mądrym królu” (s. anim.) 7.30 „Bajki dla Jasia i innych dzieci” (s. anim.) 8.00 „Podróż z małą gwiazdką” (s. anim.) 8.30 „Opowiadanie o mądrym królu” (s. anim.) 8.55 „Wzrost - co, gdzie, kiedy?” 9.15 TVP Katowice prognoza pogody 9.30 „Niezbezpieczna zakała” (s.) 10.00 „Złoty rządzi” (s. por.) 10.30 „Słoneczny patrol” (s.) 11.00 „Rymy i świat” (s. dok.) 11.30 „Kung-fu” (s.) 12.25 „Świat dzikości zwierząt” (s. przyrod.) 12.30 Teatr animacji 12.45 Minutka na skróty i fortępan 13.10 Książka i twórczość 13.30 Piosenki (teleturniej) 14.00 Sztuka polska 14.15 Książka i twórczość 14.30 Sztuka polska 14.45 Dwa Chłopi 15.30 „Świat przyrody” (s. przyrod.) 16.20 „Świat dzikości zwierząt” (s. przyrod.) 16.30 „Tak, panie premierze” (s.) 17.00 Telefonia (s. bajka literacka) 17.55 „Słuchaj, co cię mówi” (s. bajka literacka) 18.25 Wiadomości sportowe 18.30 Sztuka gospoda (pr. rozryw.) 19.00 Piosenka: Krzysztof Zanussi 19.30 „Tosca” (opera) 21.30 Aktualności 21.40 Sport 22.05 „Złoty rządzi” (s. por.) 22.35 „Tęcza Primsa” (film muz. prod. USA)

POLSAT:
 6.00 Disco Relax 7.00 Fundacja Polska 7.30 W drodze (mag. religijny) 8.00 „Jumani” (s. anim.) 8.25 „Power Rangers” (s. anim.) 8.50 Kalambr (dla dzieci) 9.30 Tęczy za talent 9.50 Otworzenie listy przebojów 10.00 „Strzałki Teksa” (s.) 11.00 „Uroczona zwiastująca” (film USA) 12.45 Strzelania w Co-masie Creek” (film USA) 14.30 Gospodarz (gra zabawa) 15.00 Magazyn 15.30 Fundacja Polska 16.00 Informacja 16.10 Zaper Sport Magazyn 16.20 Dziś w telewizji (mag. zabawa) 17.15 „JFK” (s.) 18.10 „Xena, wojownicza koczownicza” (s.) 19.05 Disco Polo Live 20.00 Lód na całot 20.10 „20.00 Losowanie Lotto 21.00 „Nocny patrol” (s.) 21.50 „Miejsce Bułd” (film USA) 23.45 Wyniki Lotto 23.55 „Ostatni do zwycięstwa” (s.) 0.25 Piosenki 1.25 „Nie ma lektora” (film USA) 3.15 Muzyka na bia.

9.50 Wiadomości naukowe
 10.00 „Droga na Bali” (film USA)
 11.45 Zaproszenie do Teatru TV
 11.50 Franciszka Starowieyskiego gawędy o szwie
 12.00 W rok po zwycię
 12.15 Czas (mag. katolicki)
 12.25 Tańce klasyczne
 12.35 Ludzie świat
 13.00 Wiadomości
 13.10 Tydzień
 13.40 Głos kulturalny
 13.55 „Don” (s.)
 14.00 Magazyn motoryzacyjny
 15.00 „Zycie pośród lodu” (s. dok.)
 16.00 Rodzina Statystyczna
 17.00 Telepress
 17.25 Smacznego warte
 17.50 DTV (program satelitarzy)
 18.10 „Akademia policjanta” (s.)
 19.00 Wiadomości: „Chip i Dale”
 19.30 Wiadomości, sport, pogoda
 20.05 „Oblicza Nowego Orleanu” (s.)
 21.05 Tęczyzna Jedynki
 21.45 Zwiastuj-niezwyczajni
 22.15 Kwadrat (mag. młodzieżowy)
 22.50 Sportowa media
 23.20 „Kochanie” (film angielski)
 23.55 Wiołnienie i basen (mag. muz.)
 1.25 „Muzeum Orsay” (film dok.)

TVP 2:
 7.00 Sport-telegram
 7.05 Echa tygodnia
 7.25 „Oblicza Nowego Orleanu” (s.)
 8.05 Słowo na niedzielę
 8.30 Program lokalny
 9.30 Powiat
 9.35 Korzenie jedynki (pr. dok.)
 9.55 Słowno, liczby (teleturniej)
 10.20 Kryzys
 10.40 „Słowno, liczby” (serial dokumentalny)
 11.40 „Za wszelką cenę” (film USA)
 11.55 „Ilha Serenissima”
 12.25 100 lat (film przebojowy)
 13.00 Tęczyzna (teleturniej)
 13.30 „Złoty” (teleturniej)
 14.00 52. Spotkanie z balladą
 14.55 „Przybycie i kaptury” (s.)
 16.00 Panorama
 18.10 Program lokalny
 18.35 Duży do mety (teleturniej)
 19.05 7 dni świat
 19.30 „Dziś do mety” (s.)
 20.00 52. Spotkanie z balladą
 21.00 „Nowojorki gładzi” (s.)
 21.50 Dwójka
 22.00 Panorama, prognoza pogody
 22.35 Zdania i uwagi
 23.25 Encyklopedia Sztuki XX wieku (s. dok.)

7.40 „Księżniczka Szeherezada” (s. anim.) 8.15 „Bajki młodego czarodzieja” (s. anim.) 8.30 „Przyznaj” (mag.) 8.45 W cztery światy strony (mag.) 9.05 Książka Opalek 9.30 El TV Muzyk 10.00 Opowiadanie antykawalerskie (pr. por.) 10.25 „Święta w Europie” (s. dok.) 11.20 „Świat bliżej i dalej” (s. dok.) 11.20 Telewizyjna encyklopedia multimedialna 11.35 „Wielkie epoki sztuki europejskiej” (s. dok.) 12.30 Tęczyzna 98 (teleturniej) 13.05 Studio Klub 13.30 Z życia Kościoła 13.50 Klub globetrotter 14.30 „Czekaj, jest na poczek” (s. dok.) 15.10 Telewizyjna encyklopedia multimedialna 15.25 „Opowiadanie o mądrym królu” (s. anim.) 15.30 „Był sobie człowiek” (s. anim.) 16.00 „Duszek z antytopem” (s. anim.) 16.25 „Świat dzikości zwierząt” (s. przyrod.) 16.30 „Droga na Bali” (s. anim.) 17.00 A2S Lubelski Węgiel - Zagłębienie Sosnowiec (koszarykowi). 17.55 Koszarykowi ABC 18.05 A2S Lubelski Węgiel - Zagłębienie Sosnowiec (koszarykowi). 19.00 El TV Muzyk 19.30 Nasza historia (pr. rozryw.) 20.30 Sport 21.30 Aktualności 21.35 Słaski Pęgaż mag.) 22.00 Opowiadanie antykawalerskie (pr. por.) 22.30 „Sława” (film muz. prod. USA)

POLSAT 1:
 6.00 Disco Polo